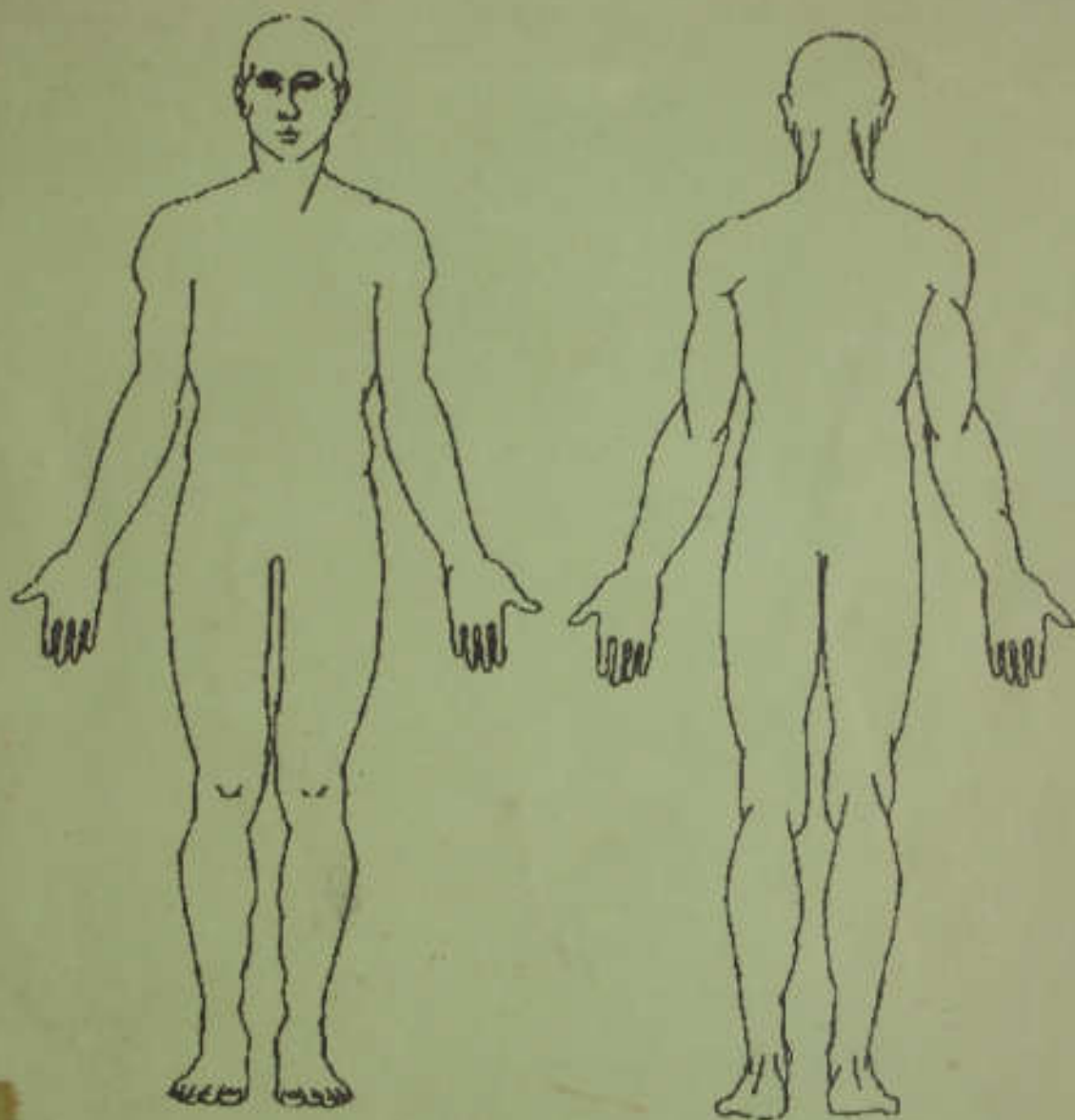

คู่มืออบรมการนวดไทย

ทฤษฎีเส้นประธานสิบ

615.82
7114 ค

กองแผนและงบประมาณ
องค์การบริหารส่วนจังหวัดจันทบุรี

ประกาศกระทรวงสาธารณสุข

พ.ศ. 2544

กฤษฎีกากระทรวงสาธารณสุข
ฉบับที่ 13 พ.ศ. 2549

เรื่อง การเพิ่มประเภทการนวดไทยในสาขาการแพทย์แผนไทย

ด้วยในปัจจุบัน การนวดเป็นที่ยอมรับแพร่หลาย โดยลักษณะของการนวดถือเป็น ศาสตร์ที่เกี่ยวกับการบำบัดโรคอย่างหนึ่ง แต่ยังไม่ได้มีการกำหนดไว้ในกฎหมาย ทำให้เกิดความหลากหลายในการปฏิบัติทั้งที่ถูกต้องตามหลักวิชาการและที่ทำให้เกิดอันตราย ต่อประชาชน

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตาม มาตรา 5 (1) มาตรา 7 และมาตรา 13 (2) แห่งพระราช บัญญัติการประกอบโรคศิลปะ พ.ศ. 2542 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขโดยคำ แนะนำของคณะกรรมการการประกอบโรคศิลปะ จึงออกประกาศกำหนดเพิ่มประเภทการ นวดไทยในสาขาการแพทย์แผนไทยดังนี้

ข้อ 1 การนวดไทย หมายความว่า การตรวจประเมิน การวินิจฉัย การบำบัด การป้องกันโรค การส่งเสริมสุขภาพและการฟื้นฟูสุขภาพ ด้วยวิธีการกด การคลึง การบีบ การจับ การดัด การดึง การประคบ การอบ หรือวิธีการอื่นตามศิลปะการนวดไทย หรือการใช้ยาตามกฎหมายว่าด้วยยา ทั้งนี้ด้วยการมวิธีทางการแพทย์แผนไทย

ข้อ 2 คุณสมบัติและความรู้ในวิชาชีพ ของผู้ขอขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาต ประกอบโรคศิลปะให้เป็นไปตาม มาตรา 32 และมาตรา 33 (1) แห่งพระราชบัญญัติการ ประกอบโรคศิลปะ พ.ศ. 2542

ข้อ 3 การขอขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาต การออกใบอนุญาต เว้นเสียในการ ประกอบโรคศิลปะและการควบคุมการประกอบโรคศิลปะให้เป็นไปตามบทบัญญัติแห่งพระ ราชบัญญัติการประกอบโรคศิลปะ พ.ศ. 2542

ข้อ 4 การนวดไทยซึ่งกระทำโดยผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม ผู้ประกอบวิชาชีพการ พยาบาล ผู้ประกอบโรคศิลปะสาขากายภาพบำบัด ผู้ประกอบโรคศิลปะสาขาการแพทย์ แผนไทยประเภทเวชกรรมไทย หรือ ประเภทการนวดกรรมไทย หรือผู้ประกอบโรค ศิลปะสาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์ ให้กระทำได้ตามกรรมวิธีการประกอบวิชาชีพหรือ การประกอบโรคศิลปะของตน โดยไม่ต้องขอขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตประกอบโรค ศิลปะสาขาการแพทย์แผนไทยประเภทการนวดไทยอีก

ข้อ 5 หากมีปัญหาการปฏิบัติตามประกาศนี้ ให้ประธานคณะกรรมการการประกอบ โรคศิลปะเป็นผู้วินิจฉัย

ข้อ 6 ประกาศฉบับนี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับจากวันที่ ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ 1 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2544

(นายกร ทักษะรังสี)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข

นางของ จันทบุรี
ธรรม พันธุศิริสด บ.ก.
© 06-836 9823

H.49 W. 60112 D21(5)

สงฆามนิสั

• หนังสือพิมพ์เพื่อความถูกต้องและความชอบธรรม •

ปีที่ ๑๔ ฉบับที่ ๑๕๕ ประจำวันที่ ๑๖-๓๑ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๖ ราคา ๑๐.๐๐ บาท

เรียนนวดแผนไทย ฟรี

ทุกอย่างในโลกนี้ล้วนมีอยู่สองกระแส กระแสหนึ่งคือ การบริโภคแบบสินค้า อีกกระแสหนึ่งคือ การพึ่งตนเอง

กระแสบริโภคแบบสินค้า เป็นการซื้อการขาย การค้ากำไรเกินควร การโฆษณาชวนเชื่อ การโฆษณาสิ่งเสพติด การผลิตแบบเชิงเดียว การกักตุนต่อแบบรัดเข็ม(ยี่ห้อ) การค้าคอกเบี้ยเงินกู้ การเชิดชูสิ่งที่เบี่ยงเบนจากประเทศ การแสวงหาอำนาจอันเลิศเหนือการดูแลเทคโนโลยี....

กระแสพึ่งตนเอง เป็นการอยู่อย่างพอเพียง ไม่โลภ ไม่กลัวเหงา มีจรรยาบรรณในวิชาชีพ พึ่งธรรมชาติ ยอมรับในภูมิปัญญาพื้นบ้านของชนชาติไทย บำบัดรักษาสุขภาพด้วยการนวดแผนไทย ทำจิตใจให้สบายผ่องใส เข้าใจสิ่งที่ใกล้ตัวมากกว่าที่สุด หยุดพึ่งเทคโนโลยีที่ไกลเกินเอื้อม หันมาพึ่งมือของตนเองดีกว่า....

เรียนนวดแผนไทย ฟรี ที่ นวดของ วัดโกล้อม อำเภอเมือง จันทบุรี ก็เป็นกระแสการพึ่งตนเองเช่นกัน เพราะเป็นการหันเข้าสู่ความเป็นไทยอย่างแท้จริง คนไทยแท้ต้อง นวดแผนไทย เท่านั้น

สุขภาพของคนเรานั้นมีทางเลือก มีไข้เจ็บป่วยก็ต้องเข้าโรงพยาบาลอย่างเดียว นั่นเป็นความคิดของกระแสบริโภคแบบสินค้าอย่างสิ้นเชิง

ผู้เขียนเองก็เคยคิดเช่นนั้น ปลอ่ยให้ตนเองเป็นไข้หวัดบ่อยๆ แล้วก็ไปโรงพยาบาลของรัฐเพื่อตรวจรักษาอาการ ได้ยามากจนในอัตรา ๓๐ บาททุกโรค จนหมดเอะใจว่าทำไมจึงป่วยบ่อยนัก หาสาเหตุไม่ได้ไม่รู้ว่าทำอะไร ก็รักษาไปตามอาการนั้นแหละ

จนเมื่อผู้เขียนได้มาเรียนวิชาแพทย์แผนไทยของ โรงเรียนแพทย์แผนไทย สาธารณสุขจังหวัดจันทบุรี หลักสูตร ๕ ปี เรียนทุกวันเสาร์ที่ สาธารณสุขอำเภอเมืองจันทบุรี แล้วนั่นเอง จึงได้ความรู้ว่า สาธารณสุขมูลฐานที่ชาวบ้านจะช่วยเหลือตนเองอย่างง่าย ๆ มีอะไรบ้าง

ผู้เขียนได้สูดวิชาแก้อาการเจ็บป่วยของตนเอง จึงปฏิบัติตามทุกวัน ตั้งแต่บัดนั้นเป็นต้นมา

เมื่อปีครึ่งที่แล้วอาการเจ็บป่วยดังกล่าวไม่เคยยุ่งยากเข้ามาเข้ามาใกล้อีกเลย ไม่ต้องหนักหน่วงไปหาหมออีกแล้ว ๓๐ บาทก็ไม่ต้องเสีย ยิ่งมีความมั่นใจในการใช้สมุนไพรไทยมากขึ้นด้วย

ท่านอยากทราบสูตรยาที่ผู้เขียนได้ทดลองปฏิบัติตามด้วยตนเองแล้วมีความสุข

ถ้าอยากทราบ ก็จะต้องให้ และกรุณาไปทดลองทำดูเถิด ไม่ลำบากยากเย็นอะไรเลย ทำแล้วอาการเจ็บคอ ไซ้ เป็นหวัด กระทั่งต่อมทอนซิลอักเสบก็จะค่อยๆ หายไป เมื่อหายแล้วก็อย่าหยุดให้ทำต่อไปทุกวันจนเป็นนิสัย เพื่อป้องกันตนเองไม่ให้เจ็บป่วยในภายหลัง

วัดประภาคารนิมิตร์. - ผู้เข้าอบรมหลักสูตร นวดแผนไทย (นวดชนอง) รุ่นที่ ๑ ซึ่งเปิดหลักสูตรการสอนให้ฟรี เพื่อจะได้เปิดเป็นอาชีพเลี้ยงครอบครัวต่อไป หลังจบหลักสูตรการนวด จักรจุด ศาสนาจุดโดยถูกวิธี ทางคณะกรรมการการอบรมได้มอบใบประกาศเกียรติบัตรให้ ณ วัดไร่ขันธ์ อ.เมือง จ. จันทบุรี

สุตรยานี้ก็ชื่อ...เกลือกแกง นี่เอง ให้อ่าน ปฏิบัติดังนี้ เมื่อตื่นนอนตอนเช้าลุกจากที่นอนแล้ว อย่างเพิ่งทำอะไรทั้งนั้น ให้เดินไปหยิบเกลือกแกง ๑ หยิบมือ แล้วแหงนหน้าอำปาก หยอดเกลือกแกงลงไปทีละค้อน อมไว้เฉยๆ อย่างกลืน จากนั้นก็ทำธุระส่วนตัว ตามปกติจนรู้สึกว่ายเกลือกแกงละลายมากแล้ว ก็ให้แหงนหน้ากลืนค้อนด้วยน้ำเกลือนั่นแหละ แล้ววันทั้งไป จึงแบ่งฟันให้สะอาดในภายหลัง ท่านจะทำเฉพาะตอนเช้าหรือจะทำตอนค่ำก่อนเข้านอนอีกก็ได้ ทำทุกวันอย่าได้ขาด อย่างกลัวความเค็มของเกลือก คือสูตรยาที่ผู้เขียนได้รับมาและใช้ได้ผลมาก ไม่เชื่อลองดูเองเถิด

การนวดแผนไทย ก็เป็นการบำบัดรักษาสุขภาพของคนเราได้ดีมาก เพราะเส้นเลือดแดง เส้นเลือดดำต้องทำงานอยู่ตลอดเวลา เลือดต้องวิ่งไหลเวียนอย่างสม่ำเสมอ ถ้าเส้นเลือดเกิดขดหรือตีบตันก็จะทำให้เลือดเดินไม่สะดวก อาการเจ็บป่วยก็จะตามมาทีละอย่างสองอย่าง จนกระทั่งเจ็บหนักนั้นเอง

เส้นเอ็นกล้ามเนื้อของคนเราก็เช่นกัน ต้องรับศึกหนักตลอดทุกอิริยาบถ ไม่ว่าจะเป็นนั่ง เดิน วิ่ง แบก หาม นอน ยืน ปีนป่าย เล่นกีฬา ขับรถ ขายของ ยก

มื่อยกไม่ต่าง ๆ ล้วนแต่ใช้พลังงานของเส้นสายเหล่านี้ทั้งสิ้น ท่านอาจจะคิดว่าร่างกายไม่มีอะไรบกพร่อง ท่านอาจจะคิดว่ายังไม่แก่เกินไป!

แต่ให้ท่านใคร่ครวญถึงคำสอนของพระพุทธเจ้าที่ว่า ทางสายกลาง ไม่ถึงและไม่หย่อนเกินไป

นั่นเป็นสังขารที่จริงแท้แน่นอนเสมอ ใครพบทางสายกลางผู้นั้นนับว่าประเสริฐมากแล้ว

ร่างกายของคนเราก็เช่นกัน ทางสายกลางคือความสมดุลที่แท้จริง เส้นที่ตึงและเส้นที่หย่อนหย่อม ไม่เป็นผลดีต่อสุขภาพแน่ๆ การนวดแผนไทยจึงเป็นการจัดเส้นจัดสายให้ทุกอย่างเข้าที่ได้ออดี ไม่ตึงและไม่หย่อนจนเกิดความเสียหายในภายหลังได้

เมื่อการนวดแผนไทยสำคัญถึงเพียงนี้ ทางชมรมภูมิปัญญาของจันทบุรี จึงร่วมมือกับ ศูนย์บริการการศึกษาของโรงเรียนอำเภอเมืองจันทบุรี และ เทศบาลตำบลจันทนิมิต เปิดให้มีการเรียน นวดแผนไทย ฟรี ที่ วัดของ ได้วัดพระนอน หลวงพ่อใหญ่ วัดไร่ขันธ์ อ.เมืองจันทบุรี หลักสูตร ๓๐ ชั่วโมง โดยเรียนทุกวันอังคาร วันพุธ และวันอาทิตย์ ช่วงเวลา ๐๙.๐๐ น. ถึง ๑๒.๐๐ น. ซึ่งมีผู้ที่เรียนจบไปแล้ว ๒ รุ่น และจะเปิดเรียนรุ่นต่อไป ทุกเดือนครึ่งของตลอดปี ซึ่งมี องค์การบริหารส่วนจังหวัดจันทบุรี เข้ามาเป็นผู้สนับสนุนโครงการนี้อย่างจริงจังด้วย

ผู้ที่สนใจอยากจะเรียน นวดแผนไทย ฟรี ก็เชิญสมัครด้วยตนเองที่ วัดของ วัดไร่ขันธ์ อำเภอเมือง จันทบุรี เปิดทุกวันตั้งแต่เวลา ๐๘.๓๐ น. ถึง ๑๙.๐๐ น. โทรศัพท์ ๐-๙๔๐๒-๔๙๑๔

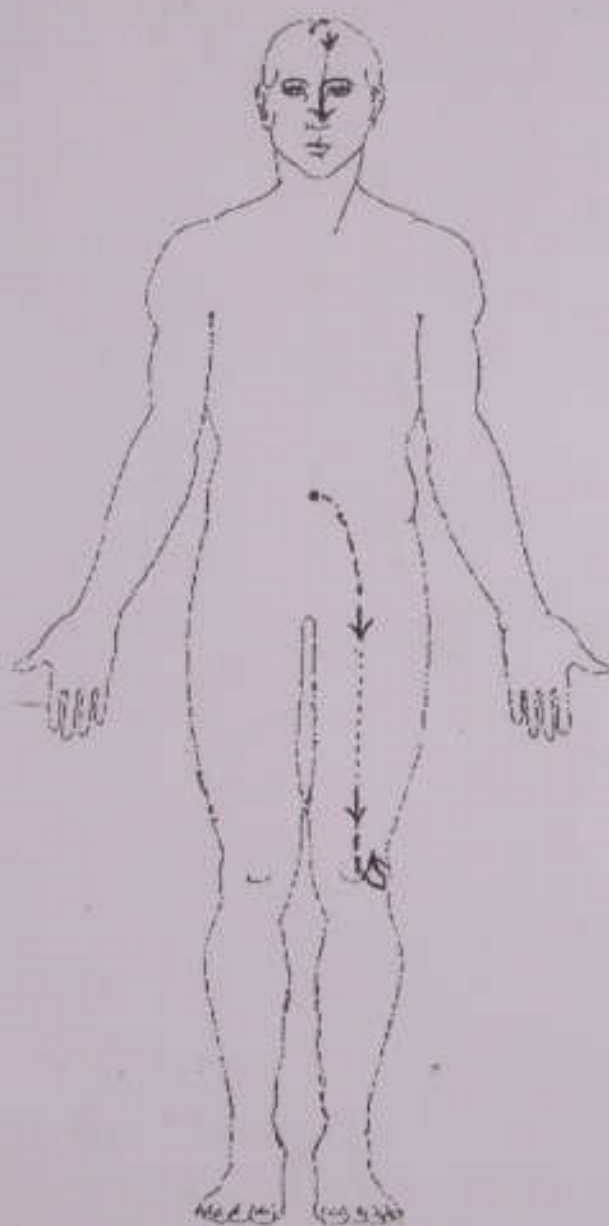
ธรรม พันธุศิริสด

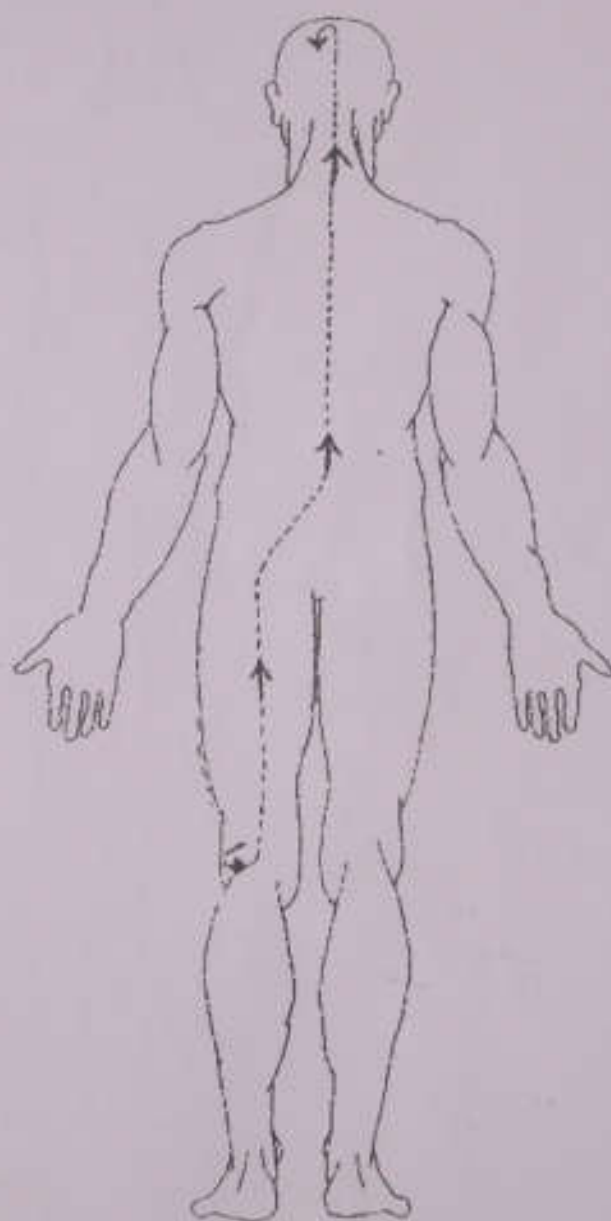
2.1 เส้นประธานสิบกับแนวของเส้น

1. เส้นอิทา

เริ่มตั้งแต่ท้อง (ไม่ได้กล่าวไว้ตั้งต้นที่จุดใดของท้อง) พาดมาที่หัวเหน่าแล้วลง
ไปต้นขา แล้วเลี้ยวตลอดไปตามบริเวณหน้าของสันหลังแนบไปกับกระดูก แล้วเลี้ยว
ตลบมาบริเวณงมูกด้านซ้าย มีลมประจำที่เรียกว่า ลมจันทะกาลา

ภาพเส้นอิทาด้านหน้า

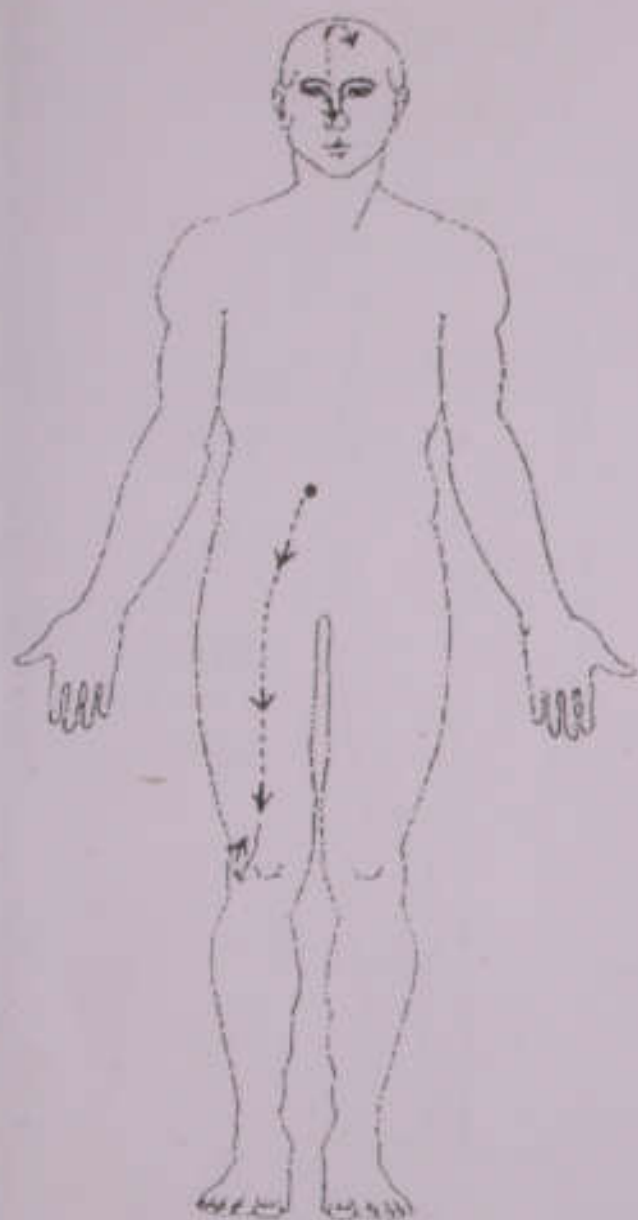

ภาพเส้นอิทาด้านหลัง

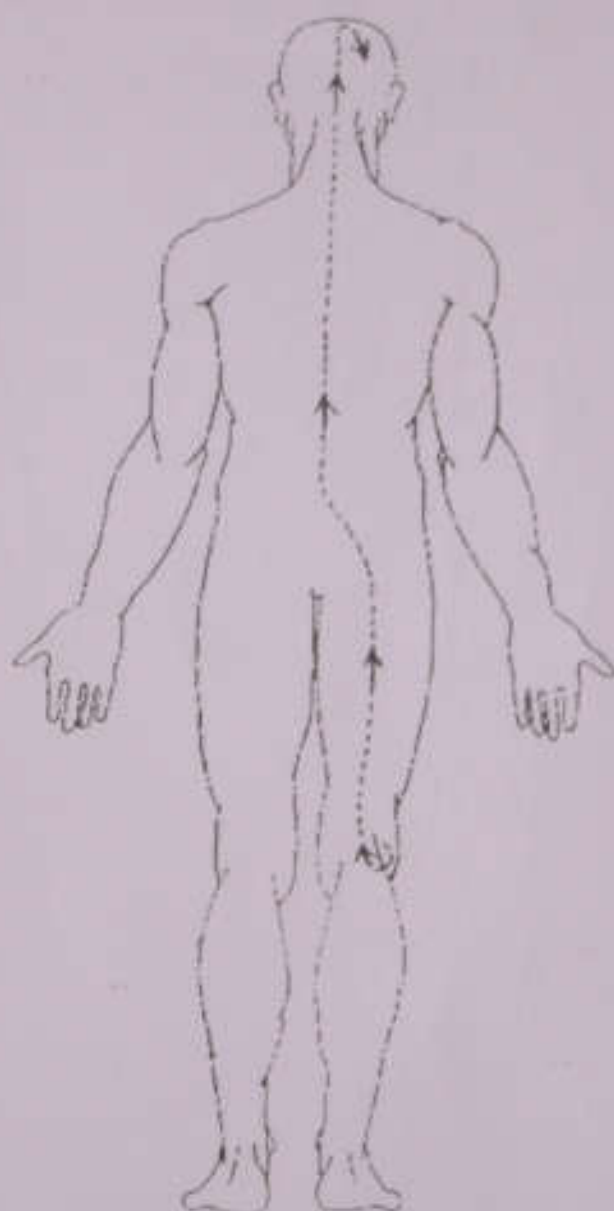

2. เส้นปิงคลา

มีแนวกำเนิดเหมือนเส้นอิทา แต่กลับข้างกัน โดยเริ่มจากบริเวณท้อง ผ่านหัวเข่าลงไปที่ต้นขาขวา อ้อมไปท้อง แบนแนวกระดูกสันหลังด้านขวาขึ้นไปศีรษะ อ้อมวกลงมาจุมุกด้านขวา มีลมประจำที่เรียกว่า ลมสุริยชะกะลา

ภาพเส้นปิงคลาด้านหน้า

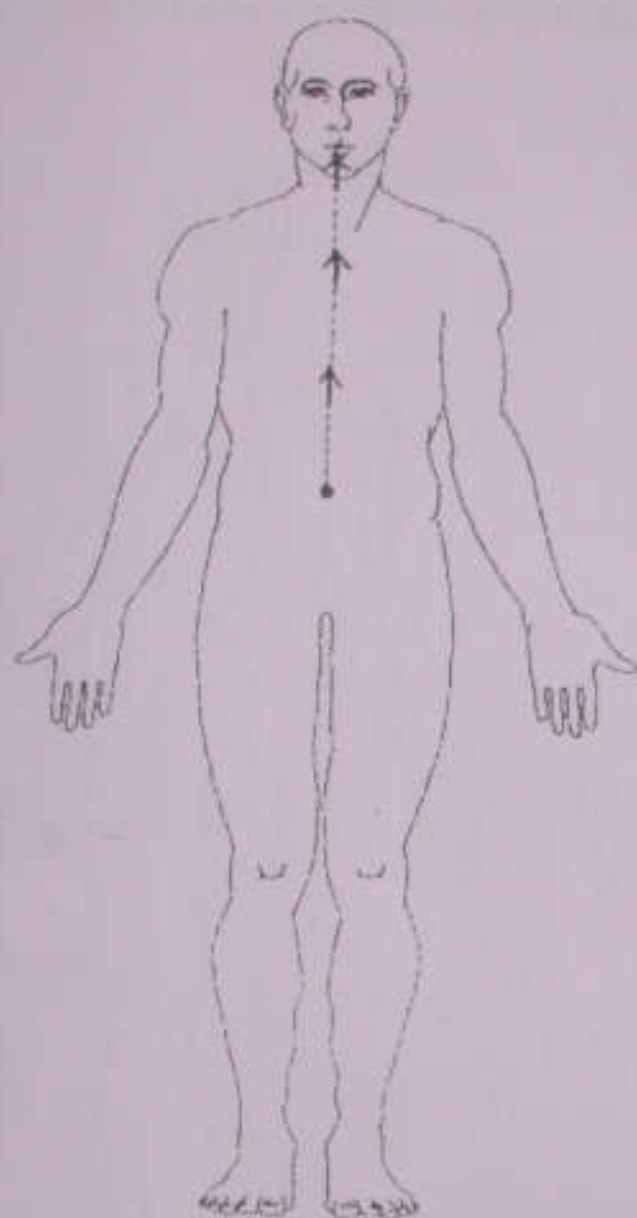

ภาพเส้นปิงคลาด้านหลัง

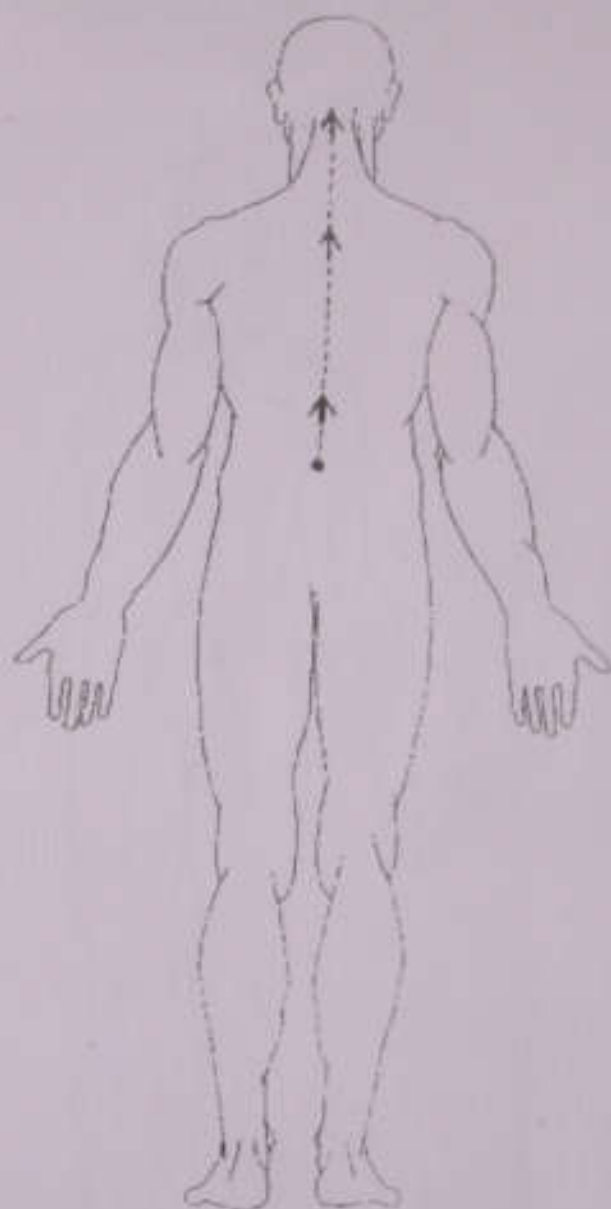
3. เส้นสุมนา

กำเนิดจากตรงกลางท้อง ตรงขึ้นไปถึงขั้วหัวใจ แขนบคอดหอยจนวรรณตลอด

เส้น

ภาพเส้นสุมนาด้านหน้า

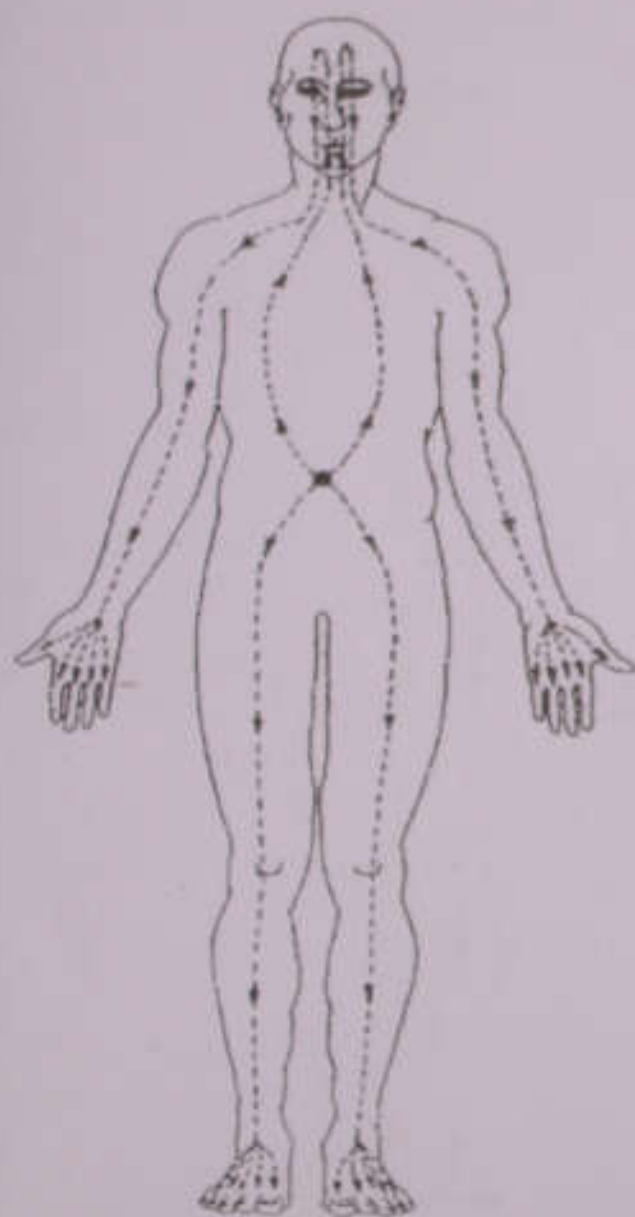

ภาพเส้นสุมนาด้านหลัง

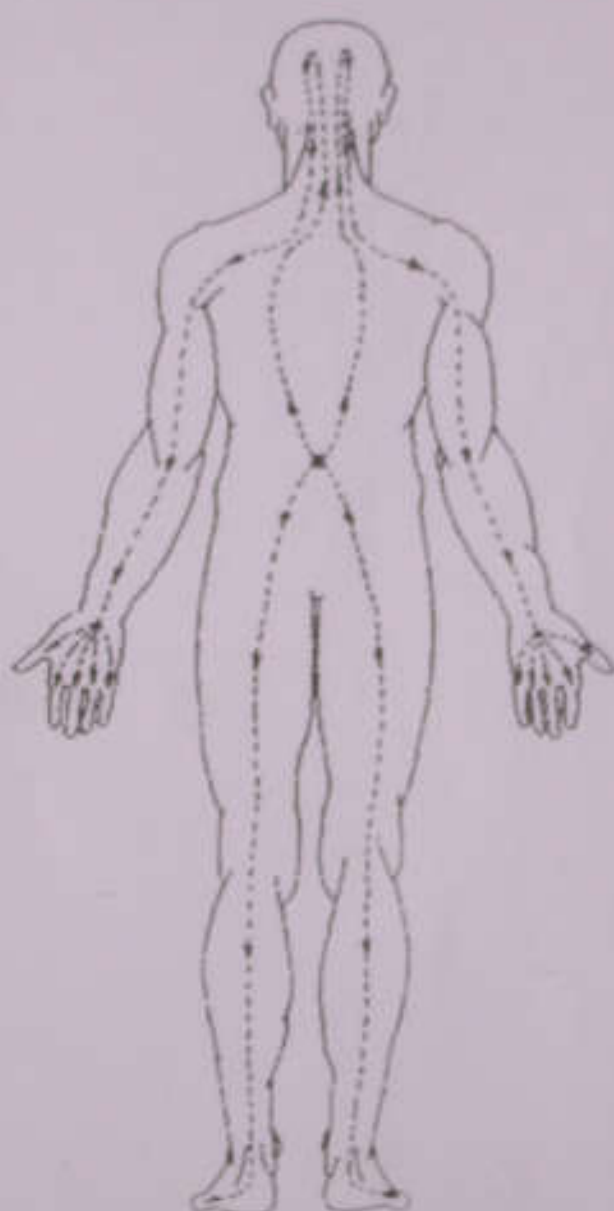

4. เส้นกาลหาวี

จุดกำเนิดตามคัมภีร์โหราศาสตร์กล่าวว่า เส้นกาลหาวีเส้นออกจากท้อง แยกเป็น 4 แขนงโดย สองเส้นผ่านขึ้นไปตามซี่โครงสุดท้ายข้างและเส้น ร้อยขึ้นไปที่ยอกใน ทั้งซ้ายและขวา เส้นขึ้นไปกำดันต้นคอตลอดเคียว เวียนลงมาก ทวนไปบรรจบหลังแขน ทั้งสอง ออกไปที่ข้อมือ แยกเป็น 5 แขนงตามนิ้ว ส่วนอีก 2 เส้นแล่นไปข้างล่างตามหน้าขา 2 ข้าง วางลงไปหน้าแข้ง หยุดที่ข้อมือแตกออกเป็น 5 แขนงตามนิ้วเท้าทั้ง 2 ข้าง

ภาพเส้นกาลหาวีด้านหน้า

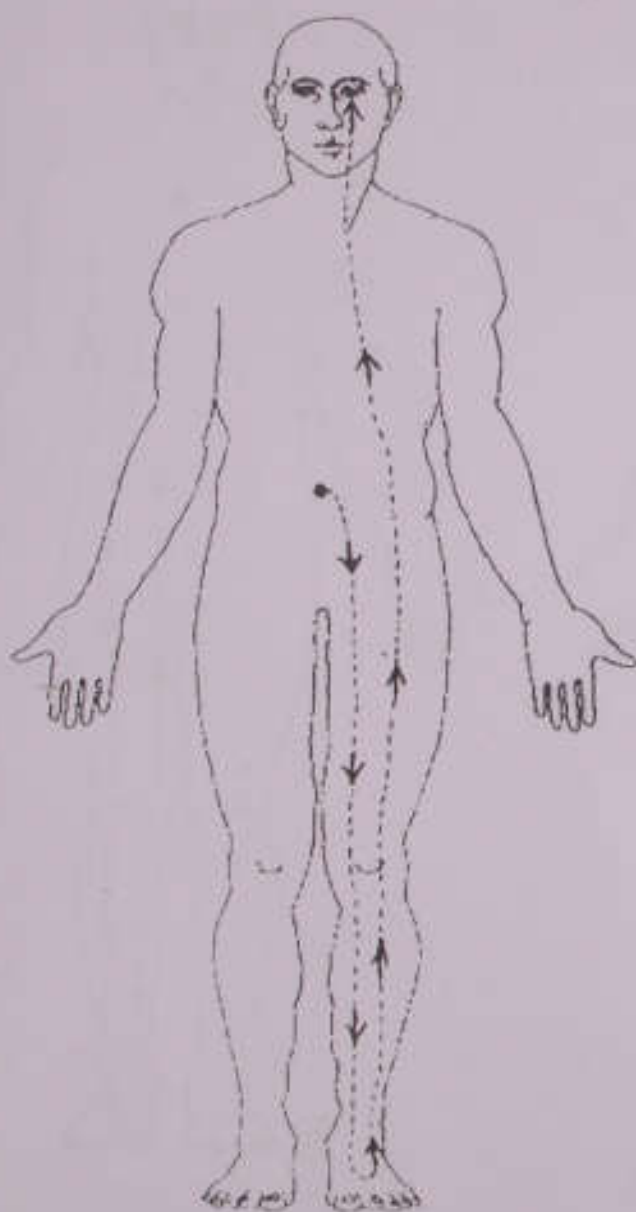

ภาพเส้นกาลหาวีด้านหลัง

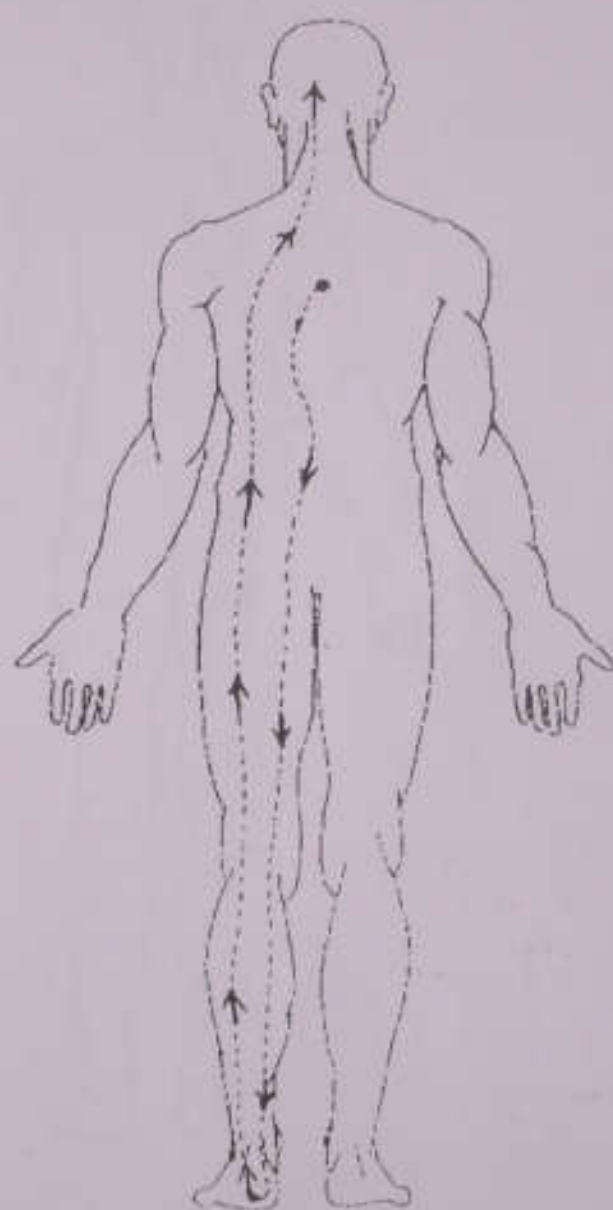

5. เส้นสหัสรังษี (ดาซ้าย)

จากตำราโรคนิทานกล่าวว่า เส้นนี้ออกจากท้องด้านซ้ายแล่นลงไปต้นขา ตลอดลงไปฝ่าเท้า แล่นผ่านนิ้วเท้าบริเวณต้นนิ้วทั้ง 5 แล้วย้อนขึ้นมาทางซ้าย แล้วแล่นทอดเต้านมซ้ายเข้าไปชิดแนวคอ ข้างคอ ลอดขากรรไกรใน สูดที่ตาซ้ายเรียก สหัสรังษี

ภาพเส้นสหัสรังษีด้านหน้า

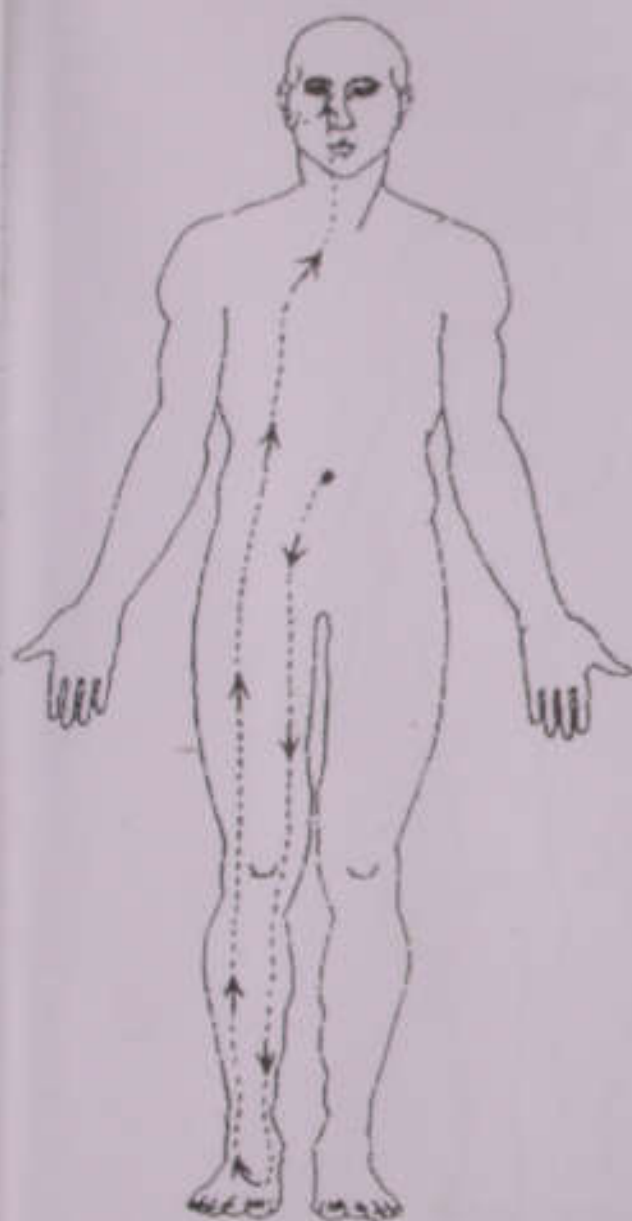

ภาพเส้นสหัสรังษีด้านหลัง

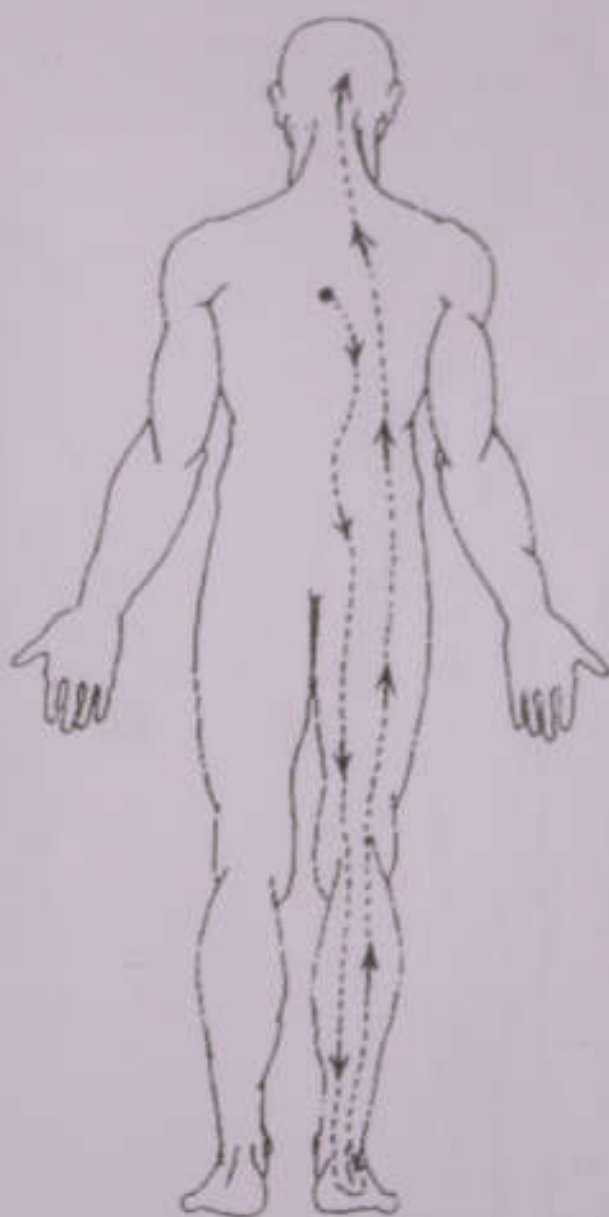

6. เส้นทวารี (ตาชวา)

เส้นทวารีหรือเรียกว่า ทวารตะตา, ทวาระจันเธร์ รวมเรียกได้ 3 ชื่อ ส่วนทางเดินของเส้นทวารี เช่นเดียวกับเส้นสหัสรังษี แตกต่างกันเพียงอยู่ทางด้านขวาของร่างกาย

ภาพเส้นทวารีด้านหน้า

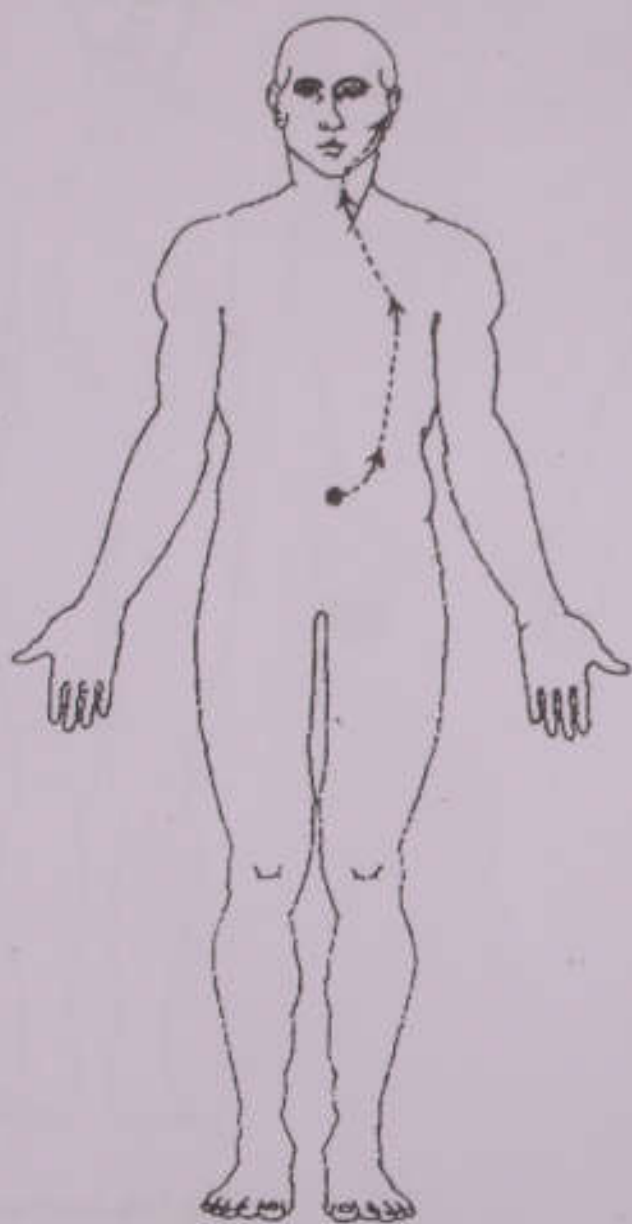

ภาพเส้นทวารีด้านหลัง

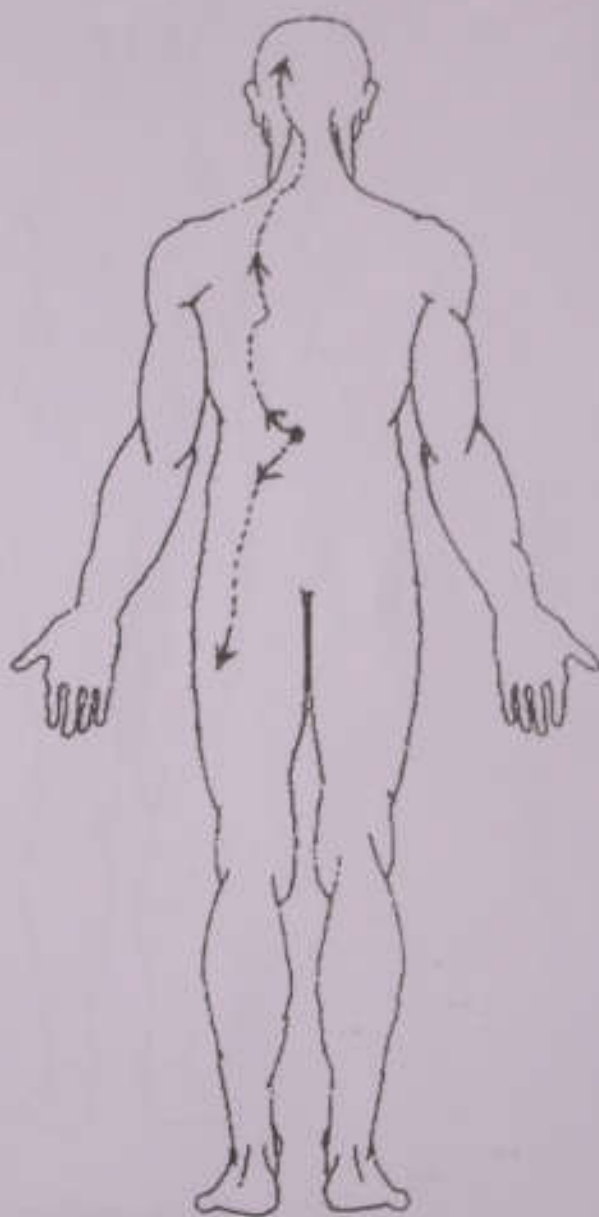

7. เส้นจันทมูล (หูซ้าย)

จากตำราโรคนิทาน เส้นจันทมูล (โสดซ้าย) มีชื่อเรียก 3 ชื่อ คือ "อุรัง"
"มูลำพวง" และ "สัมปะสาโส" กำเนิดเส้นคือ แล่นจากท้องขึ้นไปตามราวนมซ้าย ไป
จรดที่หูซ้าย

ภาพเส้นจันทมูลด้านหน้า

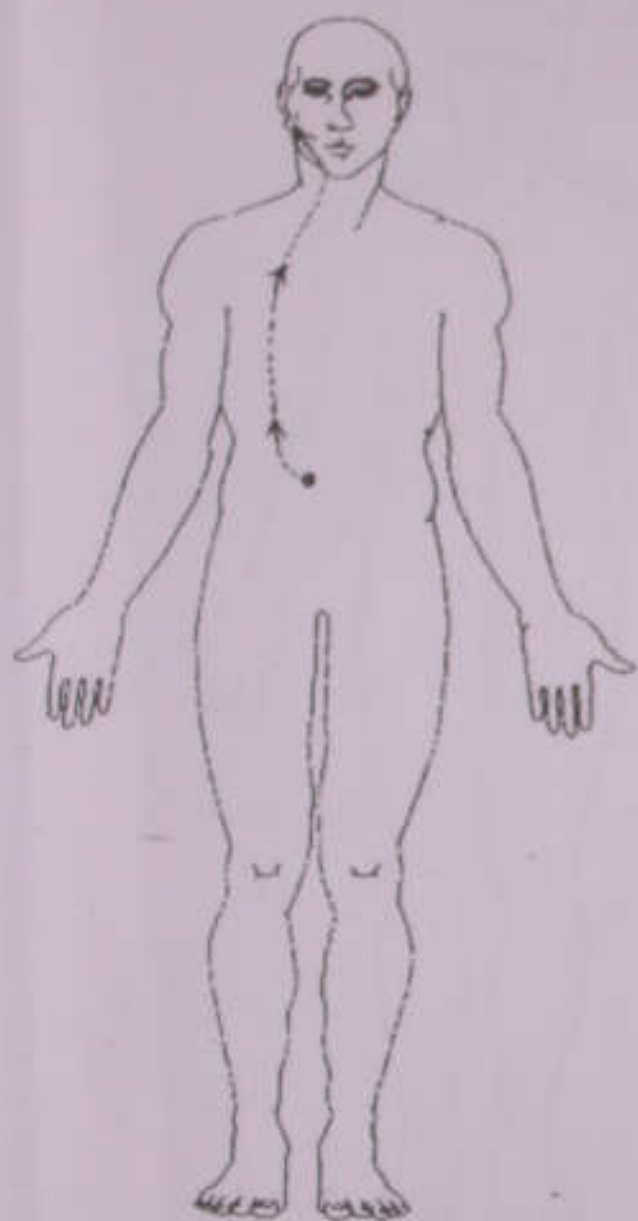

ภาพเส้นจันทมูลด้านหลัง

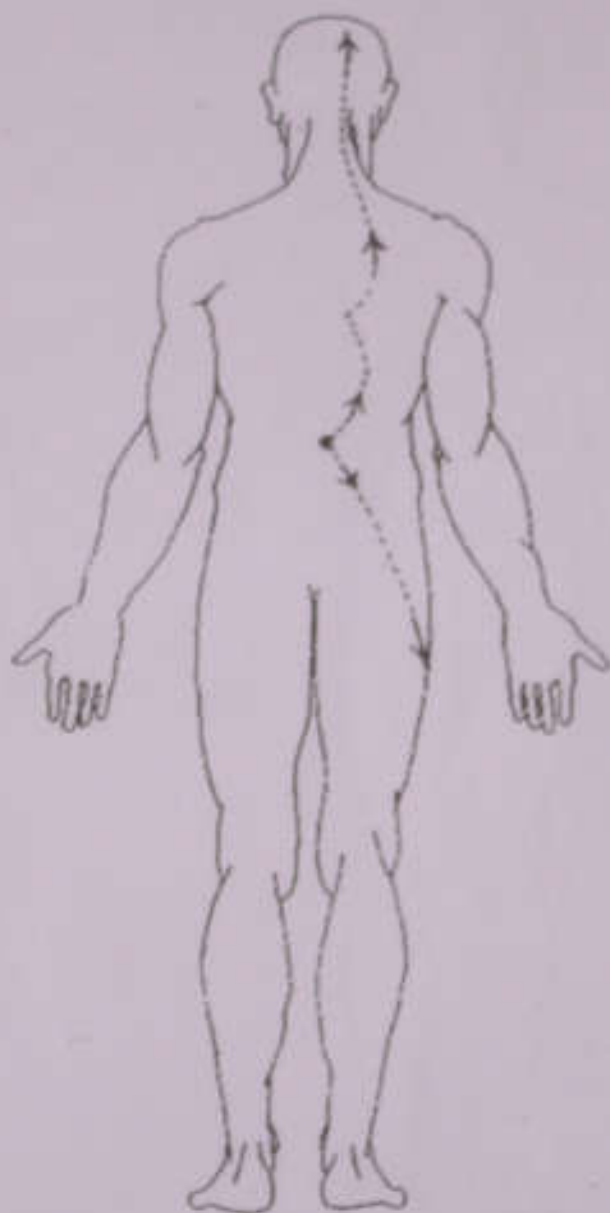

8. เส้นรุ้ง (หูขวา)

เส้นรุ้งมีอีกชื่อหนึ่งคือ "สุซุมอุสะมา" แนวของเส้นเหมือนกับเส้นจันทราซึ่งแตกต่างกันที่เป็นเส้นซึ่งอยู่ทางซีกขวาของร่างกาย

ภาพเส้นรุ้งด้านหน้า

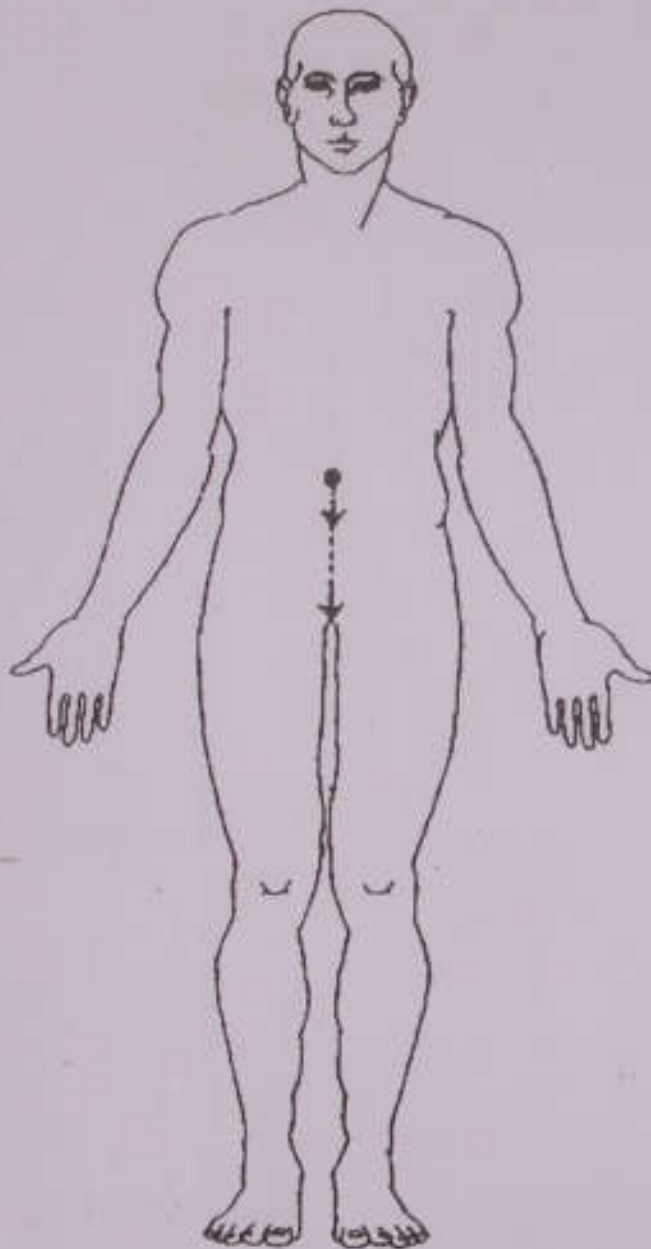

ภาพเส้นรุ้งด้านหลัง

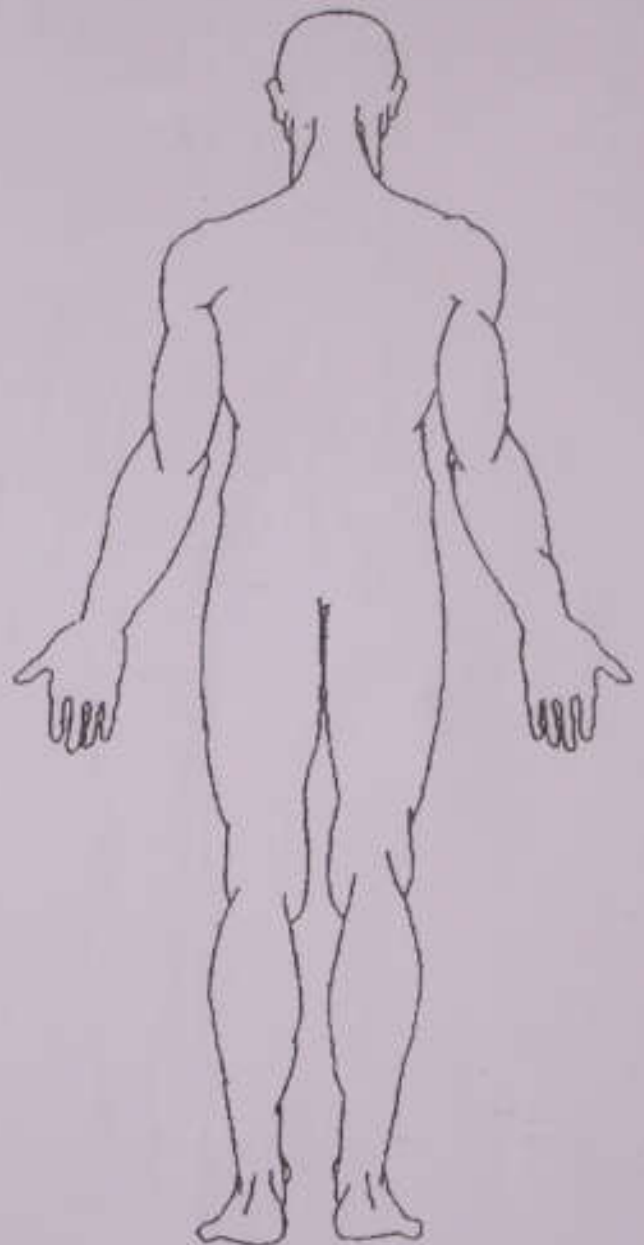

9. เส้นสีขี้เถ้า

ตำราโรคนี้ท่านเรียกชื่อเส้นสีขี้เถ้าว่า "รัตคินี" หรือ "สังคินี" มีจุดกำเนิดจากท้อง
ลงไปยังท้องน้อยและอวัยวะเพศ

ภาพเส้นสีขี้เถ้าด้านหน้า

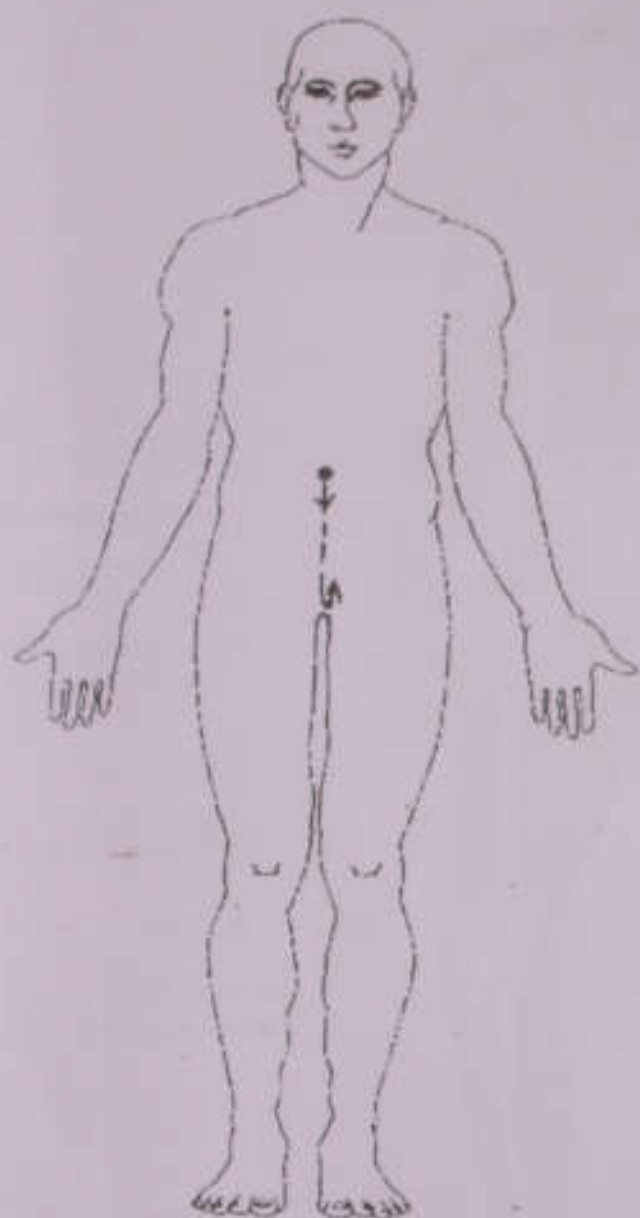

ภาพเส้นสีขี้เถ้าด้านหลัง

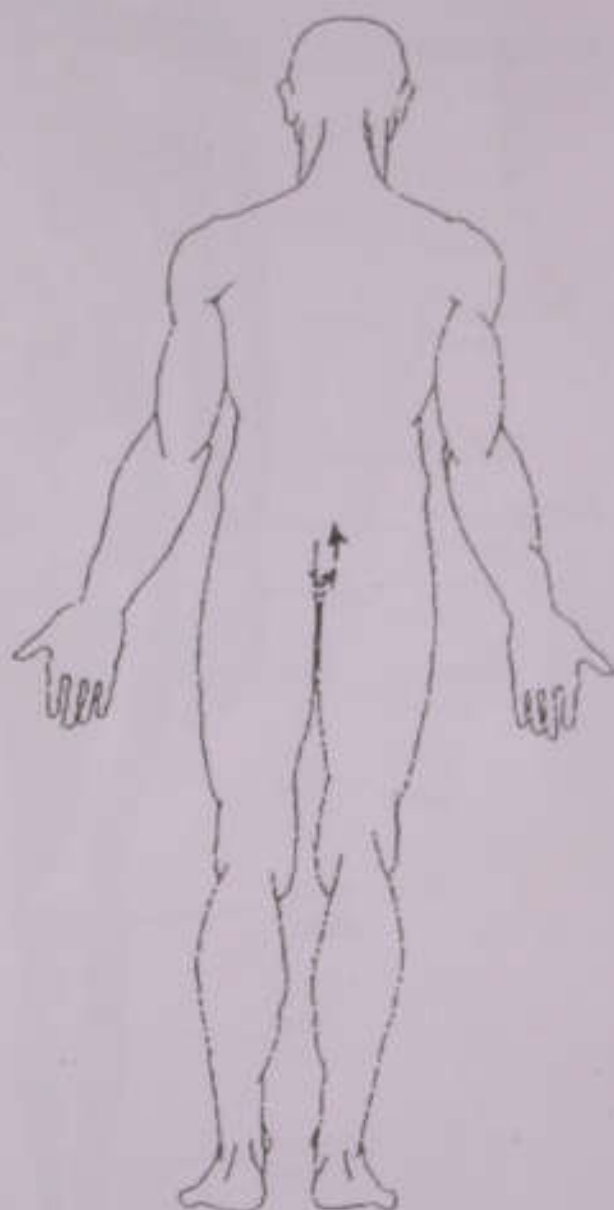

10. เส้นสุขุมัง

ตามตำราโรคเนืหานเรียกว่า "กึ่งซุง" แล่นจากท้อง กระหวัดรอบทวาร มีหน้าที่
บีบรัดให้อุจจาระถูกขับถ่ายออกมา

ภาพเส้นสุขุมังด้านหน้า

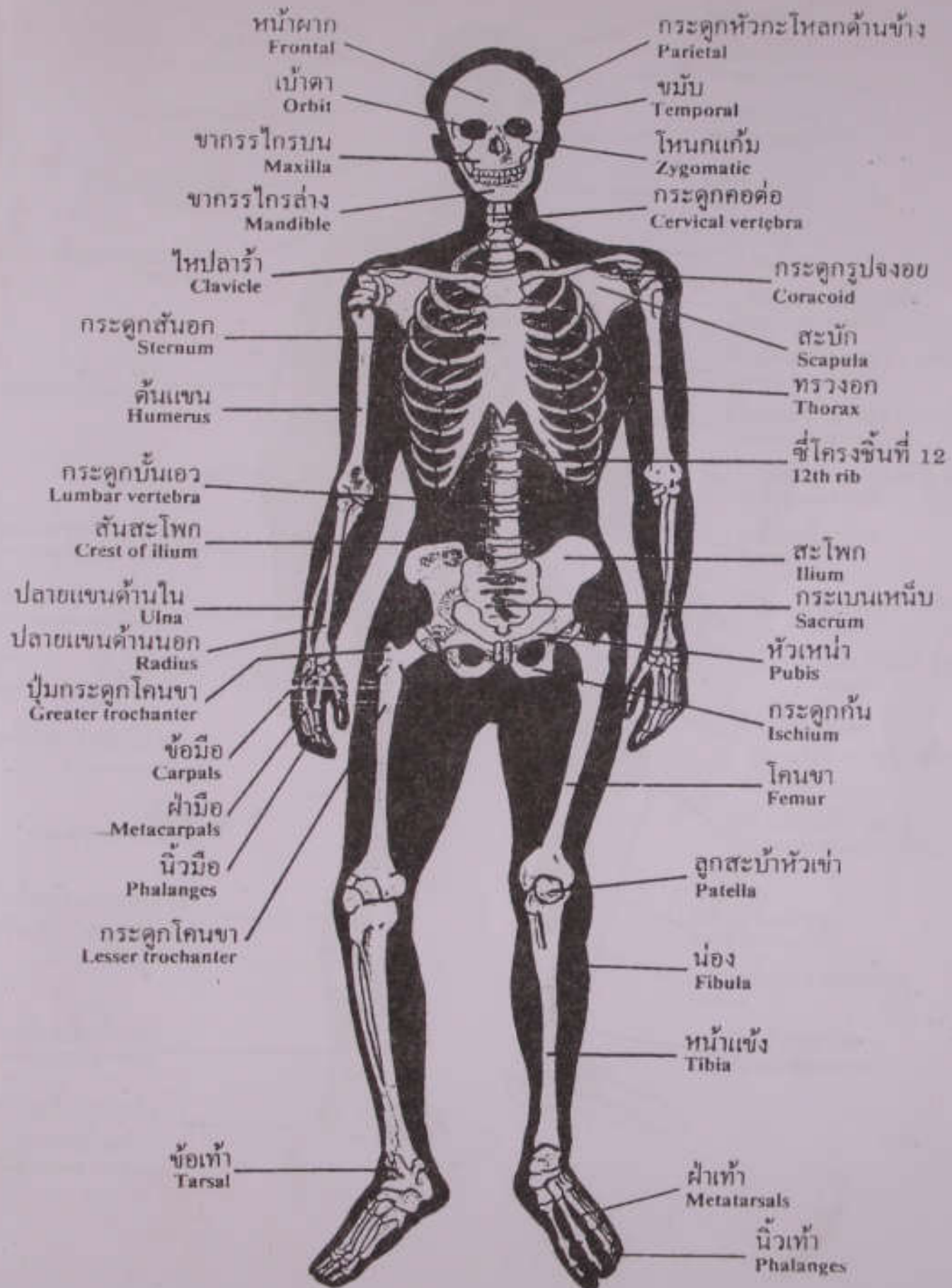

ภาพเส้นสุขุมังด้านหลัง

ระบบโครงกระดูก (SKELETON SYSTEM)

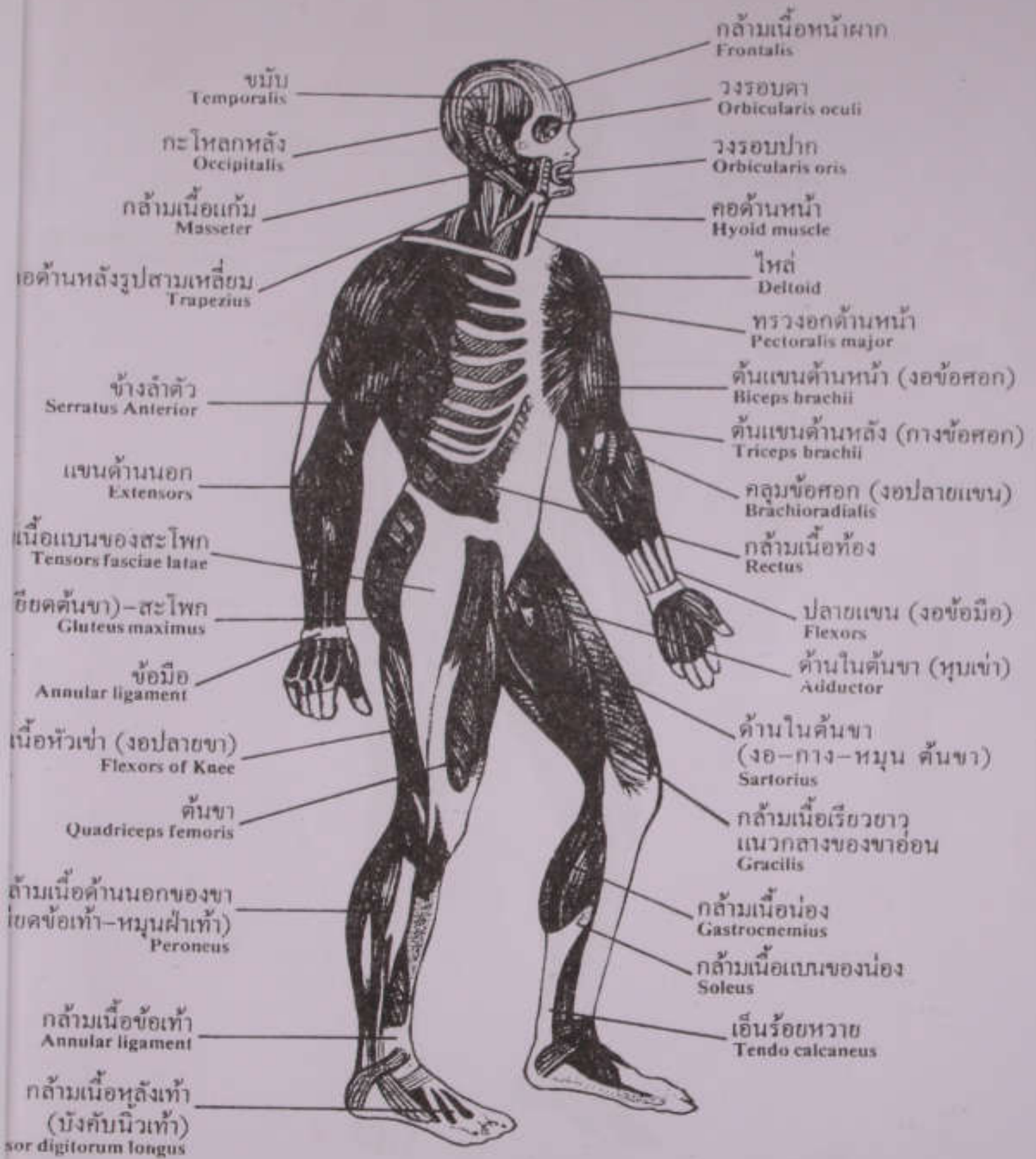
64

ระบบของกล้ามเนื้อ (MUSCULAR SYSTEM)

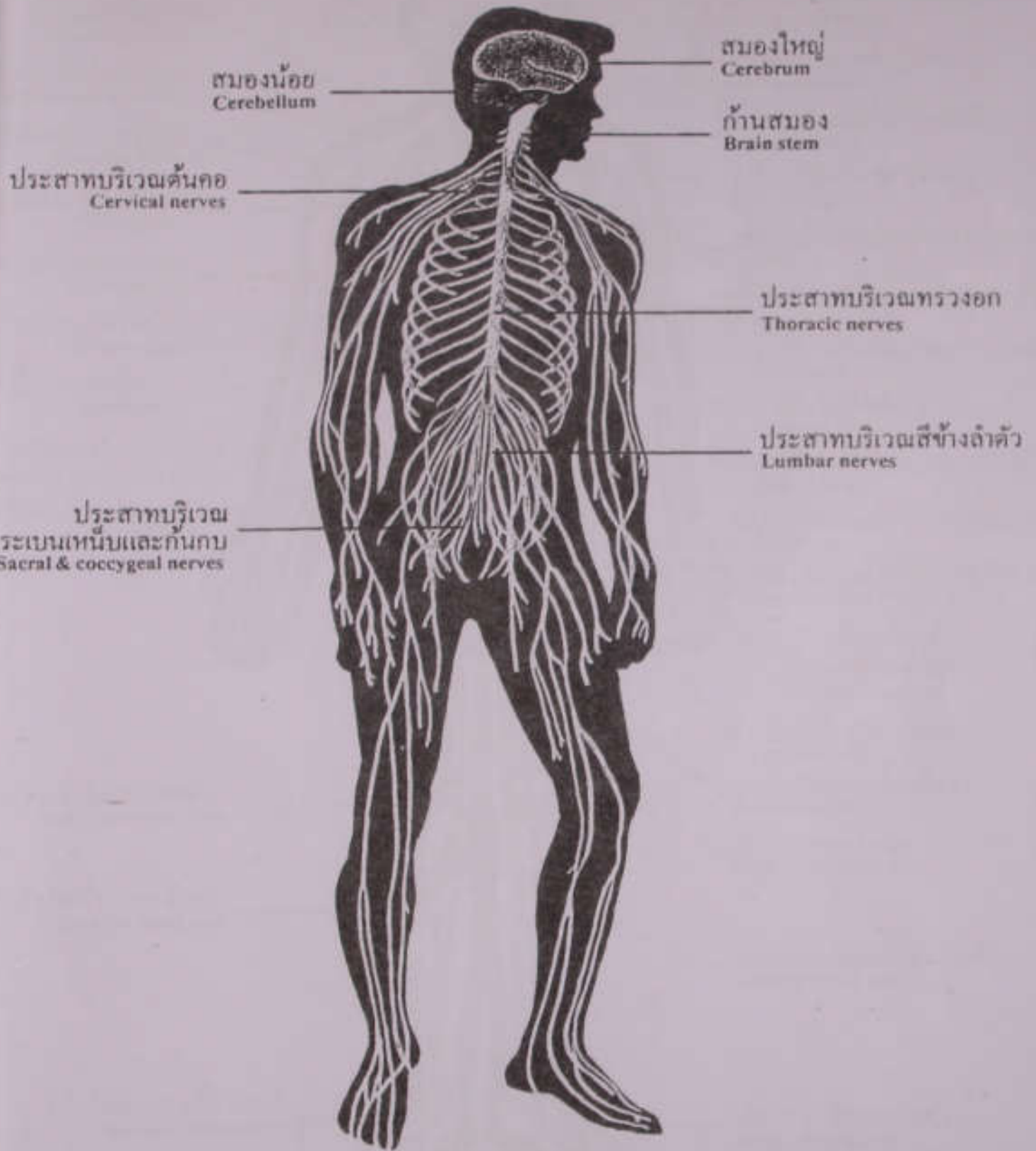
65

ระบบประสาท (NERVOUS SYSTEM)

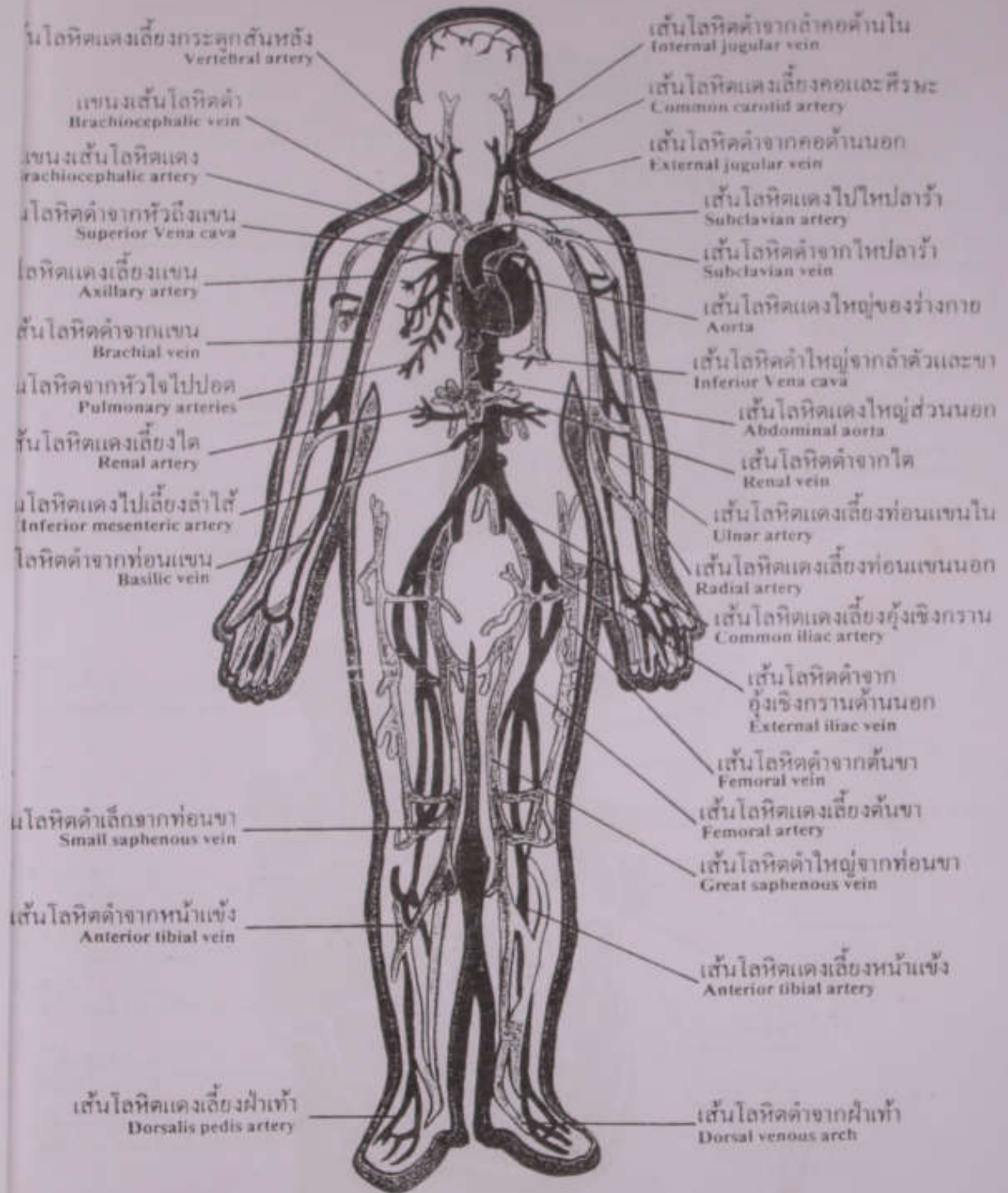
๖๖

ระบบการหมุนเวียนของโลหิต (CIRCULATORY SYSTEM)

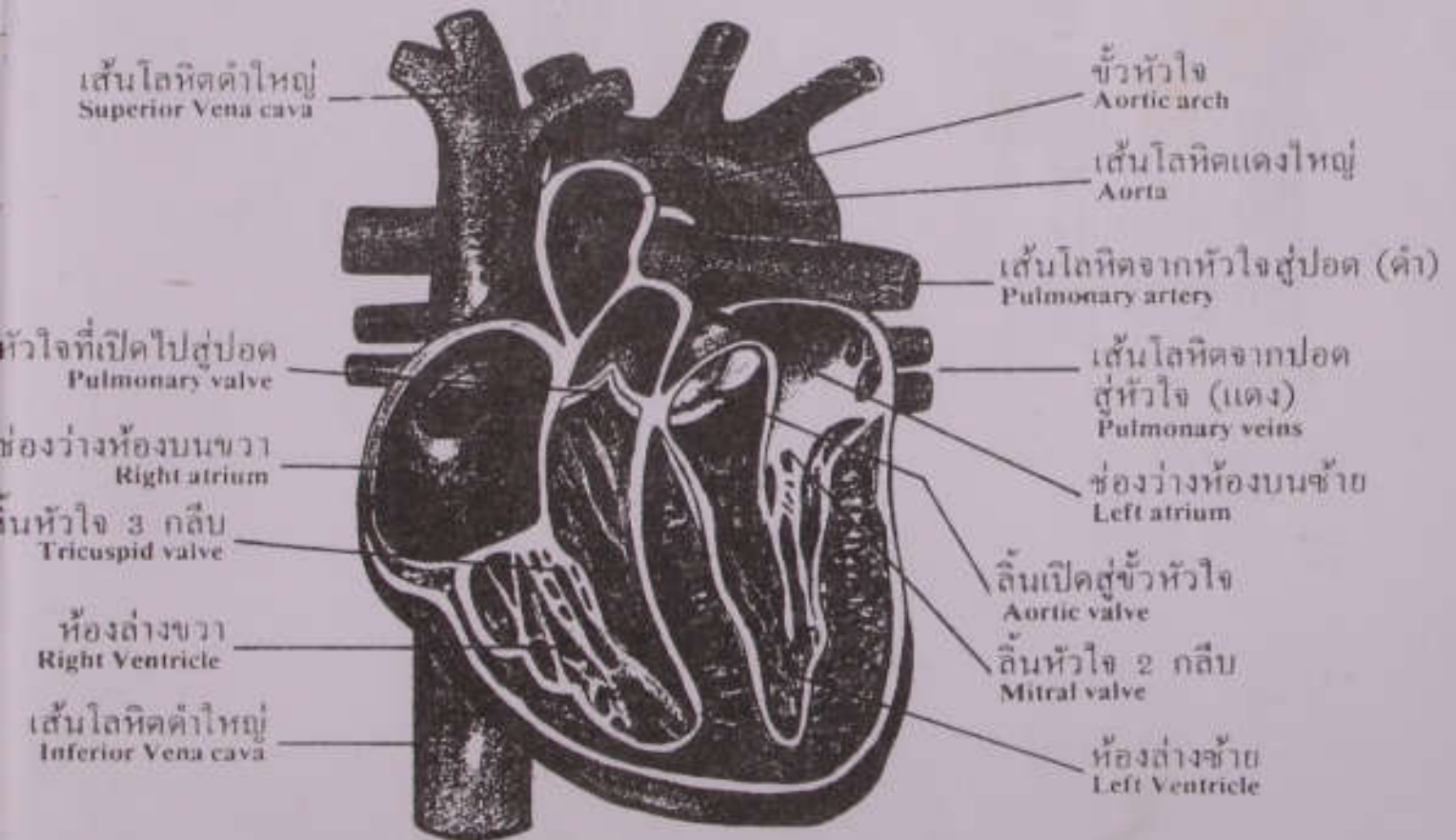
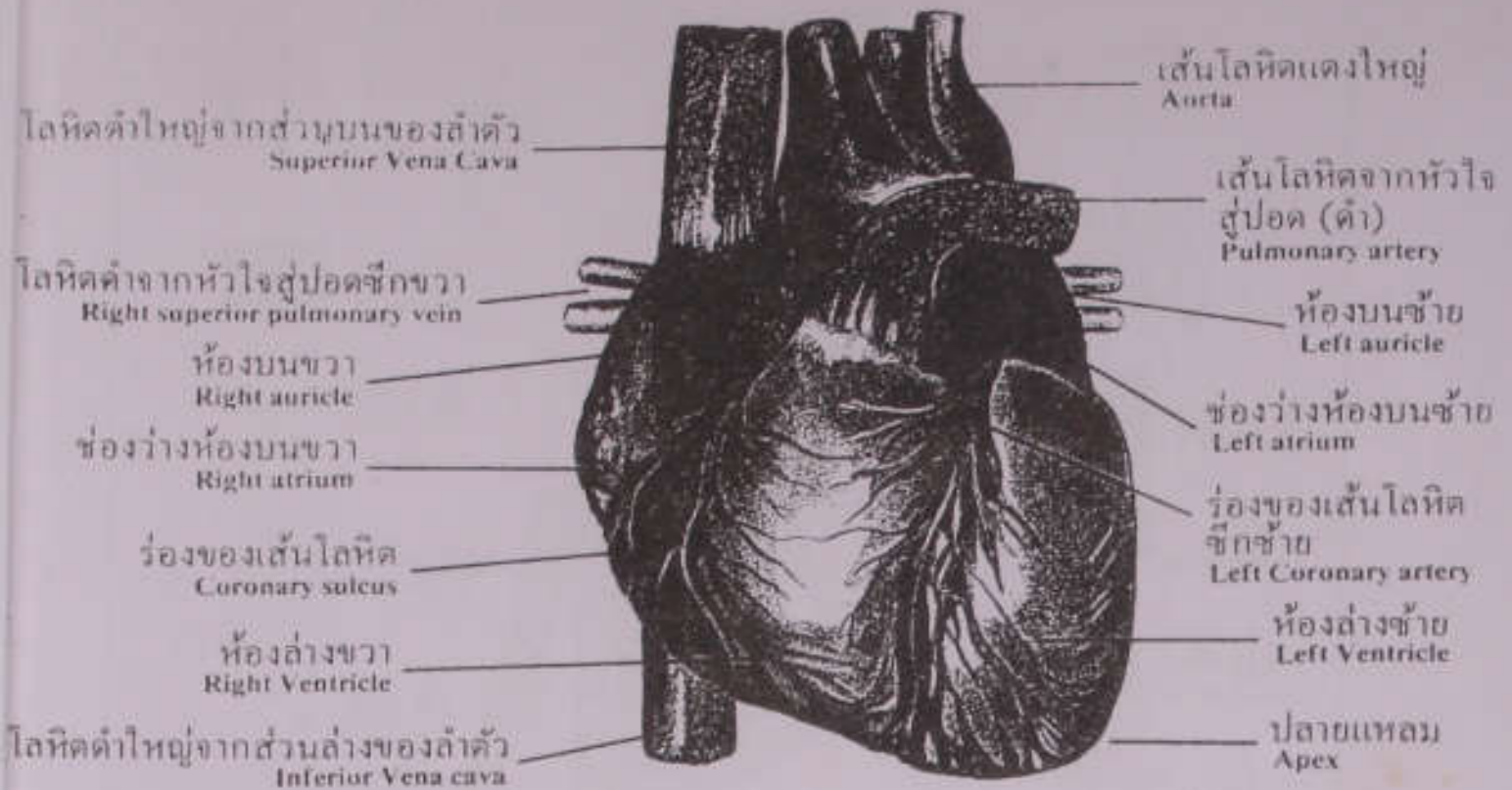
67

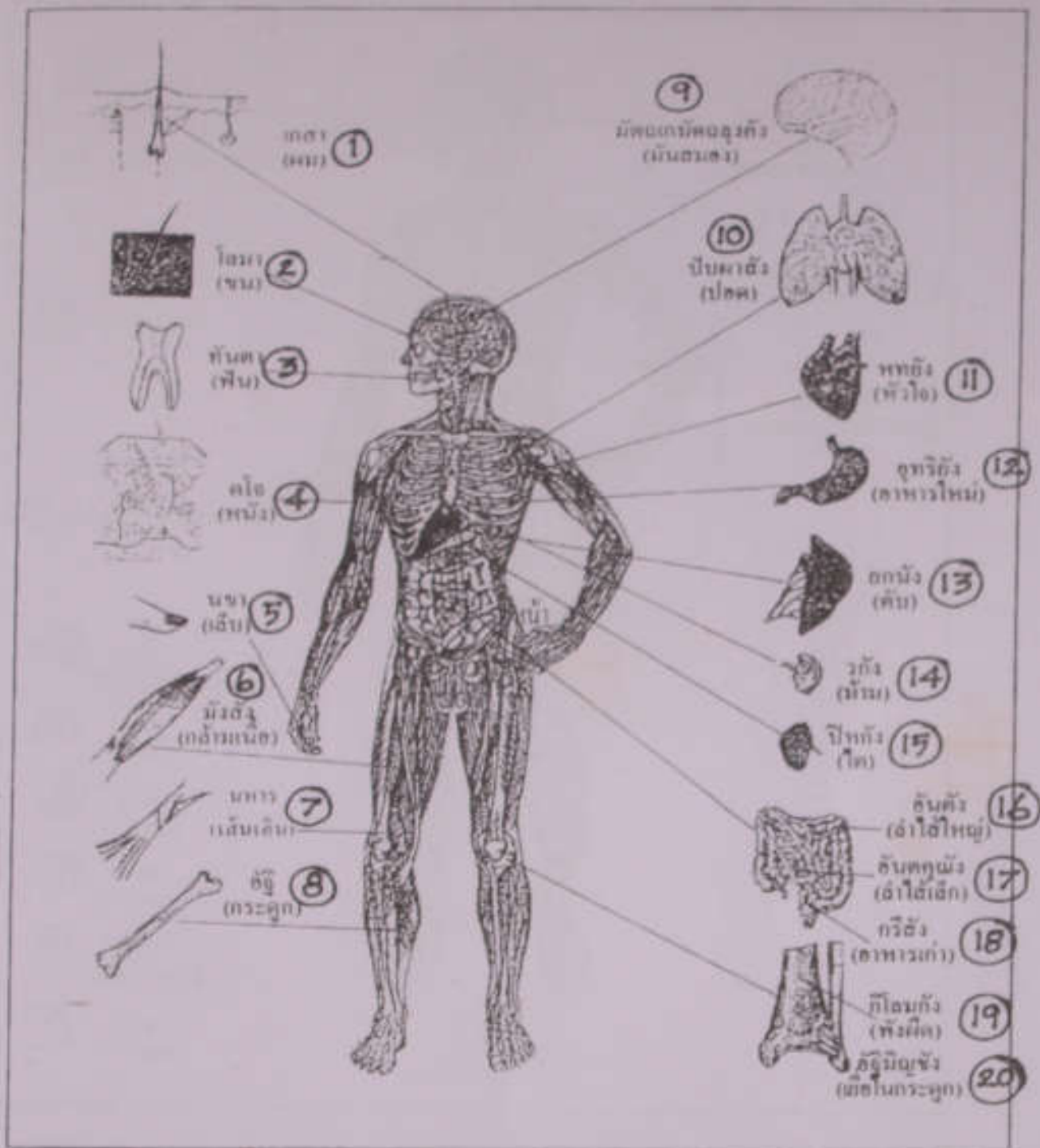

หัวใจ (THE HEART)

68

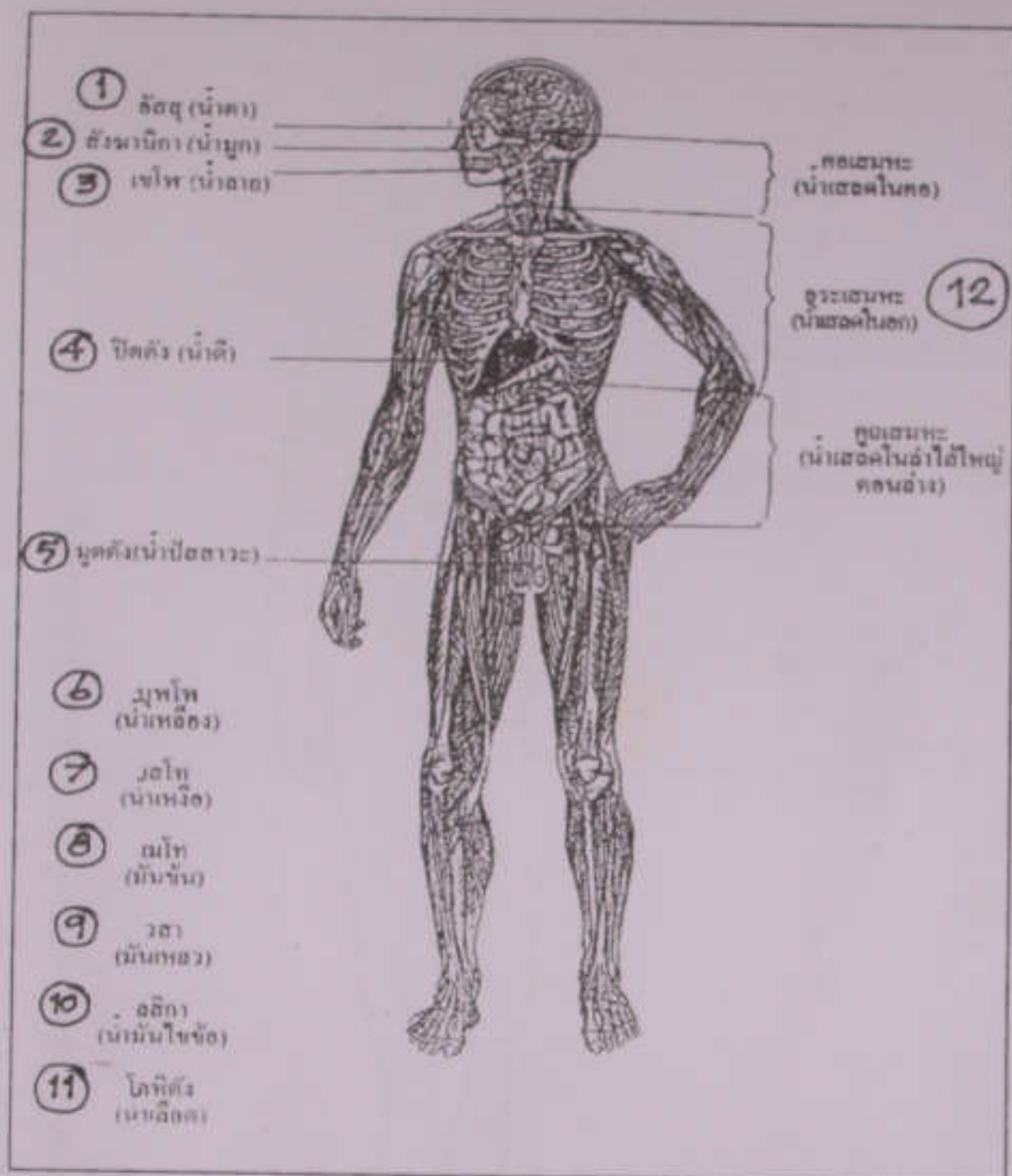

ภาพแสดงองค์ประกอบของธาตุดิน

ปีที่ 20, ตมกตีสี่,
กฤษีปีพพะตั้ง

ชมรมภูมิปัญญาของ จันทบุรี

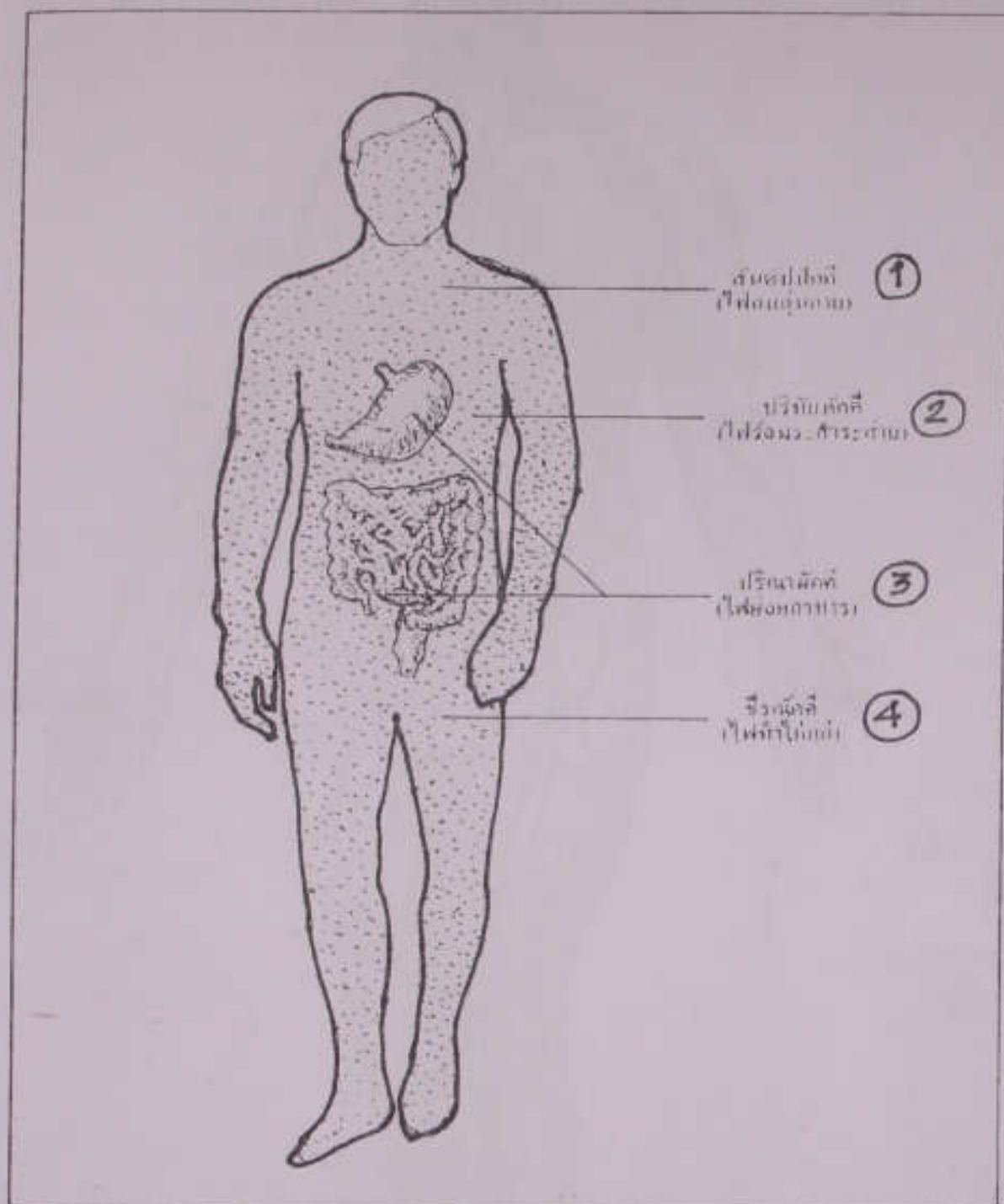
ภาพแสดงองค์ประกอบของธาตุน้ำ

ธาตุ 12, ธาตุน้ำ,

ธาตุ

ชมรมภูมิปัญญาของ จันทบุรี

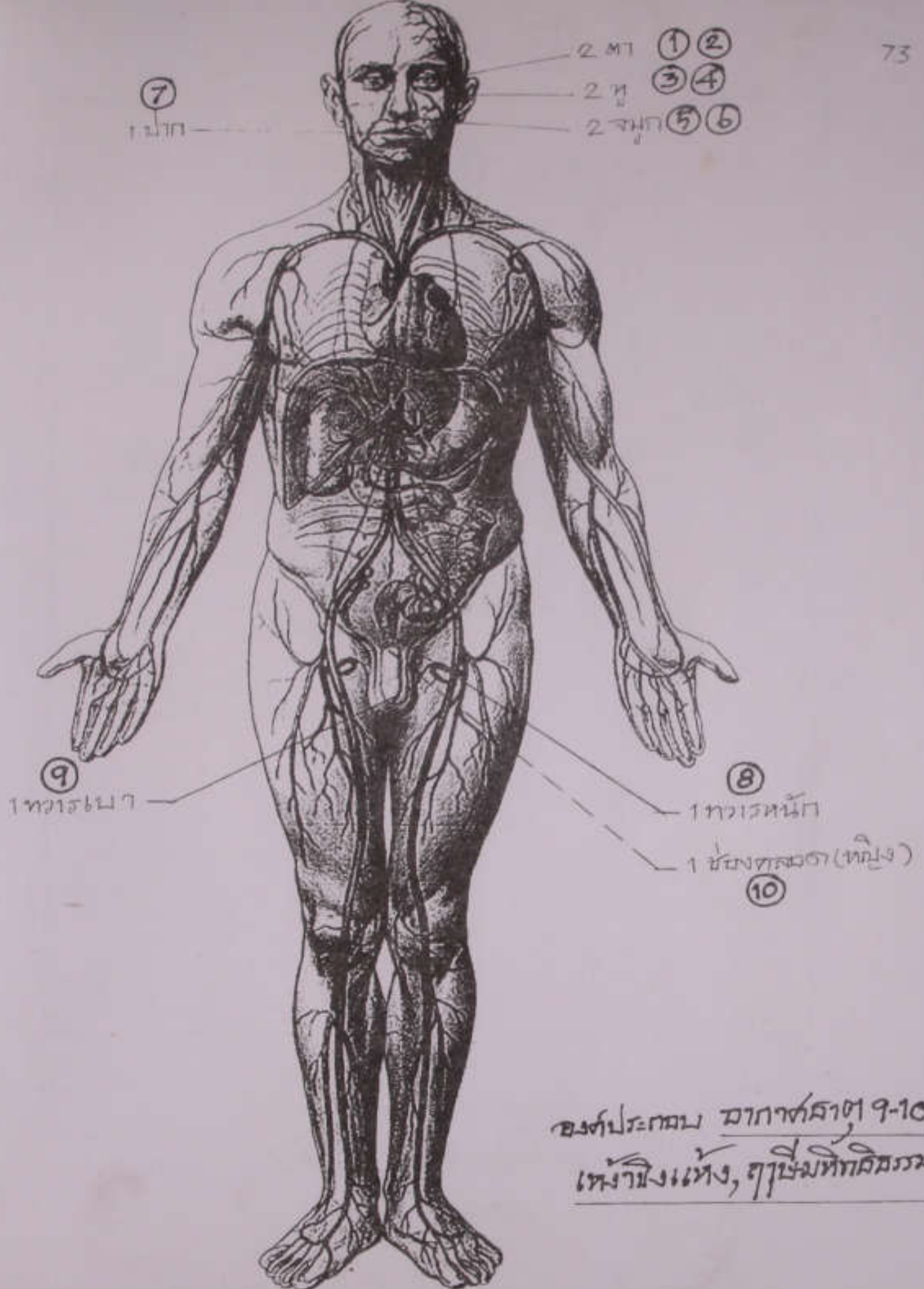
ภาพแสดงองค์ประกอบของธาตุไฟ

เตโชธาตุ 4, รากเจตมูลเพลิง

ฤทธิ์ มุพพท

ชมรมภูมิปัญญาของ จันทบุรี

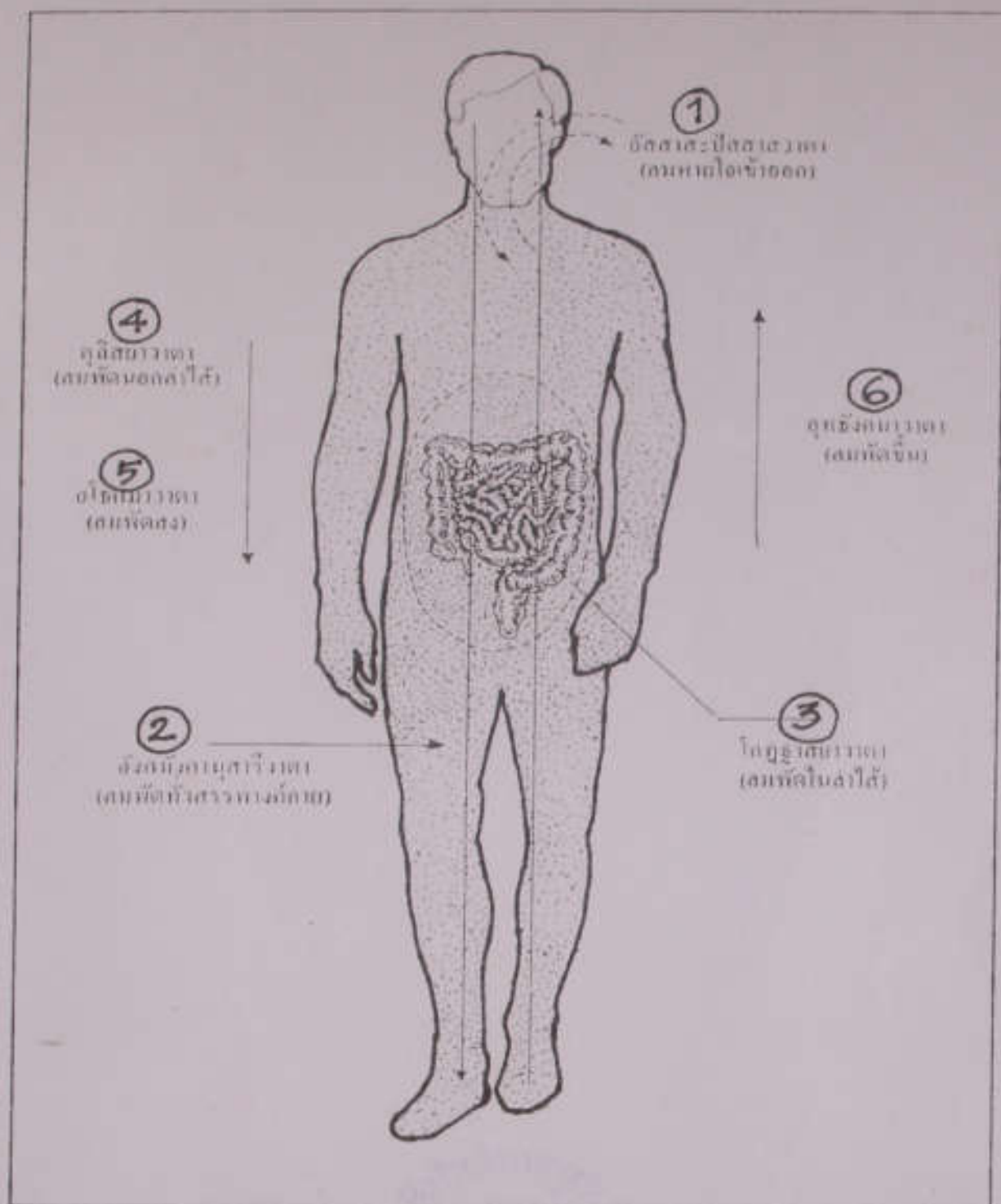

องค์ประกอบ ภาพที่ ๑-๑๐
เส้นเลือดแดง, เส้นเลือดดำ, เส้นเลือดฝอย

ชมรมภูมิปัญญาของ จันทบุรี

ภาพแสดงองค์ประกอบของธาตุลม

ภโยชาติ 6, เกาสะด้าน
ภโยชาติ 6, เกาสะด้าน
ภโยชาติ 6, เกาสะด้าน

ชมรมภูมิปัญญาของ จันทบุรี

